КЊИГА ПРЕДМЕТА

СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДРУГОГ СТЕПЕНА СТУДИЈА:

МАС АРХИТЕКТУРА

Садржај:

Назив предмета: Агилни пројектни менаџмент 3
Назив предмета: Савремена уметност 5
Назив предмета: Методологија пројекта 7
Назив предмета: Концепт арт 9
Назив предмета: Дизајн ентеријера – трговински објекти 11
Назив предмета: Визуелне комуникације 13
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 1 - човек 15
Назив предмета: Трансформација архитектонских програма 18
Назив предмета: Савремени феномен града и урбанизације 20
Назив предмета: БИМ и роботика у пројектовању 22
Назив предмета: Материјали и технологије 23
Назив предмета: Дигитални финансијски модели и управљање инвестиционим пројектима 25
Назив предмета: Дизајн ентеријера – пословни објекти 27
Назив предмета: Стратегије и методе у архитектонском пројектовању 29
Назив предмета: Стратегије и методе у урбанистичком пројектовању 31
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 2 - природа 34
Назив предмета: Урбан дизајн 36
Назив предмета: Стратешко управљање инвестицијама у пројектовању 38
Назив предмета: Дизајн расвете и осветљења 40
Назив предмета: Стварање вредности – процеси, производи и људи 43
Назив предмета: Теорија савременог дизајна 2 46
Назив предмета: Теорија уметности – процеси дигитализације и АИ 48
Назив предмета: Дизајн за све 50
Назив предмета: Дизајн менаџмент 52
Назив предмета: Еколошка архитектура и одрживе технологије 54
Назив предмета: Дизајн ентеријера – објекти културе 56
Назив предмета: Просторна динамика и подаци у урбаним системима 58
Назив предмета: Примена вештачке интелигенције у архитектури и урбанизму 60
Назив предмета: Дизајн конкурси 64
Назив предмета: 3Д мапирање 66
Назив предмета: Вештачка интелигенција у пословању 67
Назив предмета: Стручна пракса 70
Назив предмета: Студијски истраживачки рад 71
Назив предмета: Предмет завршног рада 73
Назив предмета: Завршни рад – мастер пројекат 74
Назив предмета: Завршни рад – мастер теза 75

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Агилни пројектни менаџмент

Наставник/наставници: Бушатлић Сенад, Кулето Валентин, Радун Виктор

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ предмета "Агилно управљање пројектима" је да образује студенте о концептима, методама и техникама које се користе у агилном управљању пројектима. Студенти ће развити вештине потребне за планирање, праћење и управљање агилним пројектима, као и за ефикасну комуникацију са члановима тима и заинтересованим странама.

Исход предмета

По завршетку предмета, студенти ће бити способни да:

- Примене основне концепте и принципе агилног управљања пројектима.
- Примене агилне методе и технике за успешно управљање пројектима.
- Комуницирају ефикасно са члановима тима и заинтересованим странама.
- Адаптирају агилне процесе у складу са потребама и условима пројекта.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Улога агилног управљања у архитектонским и урбанистичким пројектима.
2. недеља – Пројектни циљеви, заинтересоване стране и обим архитектонског задатка.
3. недеља – Scrum, Kanban и итеративни рад у развоју архитектонског решења.
4. недеља – Тимске улоге, одговорности и комуникација у пројектантском тиму.
5. недеља – Backlog архитектонског пројекта: програм, просторни захтеви и приоритети.
6. недеља – Планирање спринта за фазе анализе, концепта, разраде и презентације.
7. недеља – Праћење напретка, управљање ризицима и променама у пројектовању.
8. недеља – Колоквијум 1: агилни план архитектонског пројекта.
9. недеља – Координација архитеката, инжењера, инвеститора и корисника.
10. недеља – Документација, задаци и дигитални алати за управљање пројектом.
11. недеља – Ревизија решења, критика и ретроспектива у студијском раду.
12. недеља – Управљање квалитетом, роковима и ресурсима у архитектонском пројекту.
13. недеља – Прелазак са традиционалног на агилни приступ у пројектантској пракси.
14. недеља – Припрема завршне презентације пројектног плана.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана агилног модела управљања архитектонским пројектом.

Литература

- Кулето, В., Илић, М., Стојаковић, Д., [2021]. Управљање пројектима. Београд: Факултет савремених уметности. ИСБН 978-86-87175-08-2, ЦОБИСС.СР-ИД – 43156233.
- Кулето, В., Илић, М., Стојаковић, Д., [2023]. Управљање пројектима - практикум. Београд: Факултет савремених уметности. ИСБН - 978-86-87175-12-9.
- Јовановић П. Управљање пројектом, ВШПМ, Београд 2015.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 4**	**Практична настава: 0**

Методе извођења наставе

Настава ће се одвијати кроз комбинацију предавања, интерактивних дискусија, радионица, студија случаја и практичних вежби. Теоријска настава обухвата предавања која објашњавају основне концепте и принципе агилног управљања пројектима, док практична настава укључује рад на задацима и вежбама које имају за циљ да студенте упознају са реалним ситуацијама и алата које се користе у агилном управљању пројектима. Током практичне наставе, студенти ће радити у групама на развоју и управљању агилним пројектима, као и на решавању типичних проблема који се јављају у току рада. Такође, студенти ће користити алате и технике које су научили на предавањима и применити их на практичним примерима.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**10**	усмени испит	
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Савремена уметност

Наставник/наставници: Томић Ирина

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Стицање увида у основне развојне правце, језик и поетике уметности друге половине 19. и прве четвртине 20. века. Предочавање основних методолошких претпоставки неопходних за разумевање израза и идејних садржаја модерне и авангардне уметности.

Исход предмета

Студенти су развили разумевање логике настанка и развоја модерне уметности. Стекли су способност анализе и критичког читања дела модерне уметности, на основу разумевања основних идејних и идеолошких матрица уметничких покрета и појава у модерном добу.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Савремена уметност као контекст архитектуре и изграђене средине.

2. недеља – Модернизам, постмодернизам и њихов утицај на архитектонски простор.

3. недеља – Инсталација, амбијент и простор као уметнички медијум.

4. недеља – Јавна уметност, урбани простор и културни идентитет места.

5. недеља – Перформанс, тело и кретање у просторној организацији.

6. недеља – Дигитална уметност, интерактивни медији и архитектонско искуство.

7. недеља – Визуелна култура, репрезентација и комуникација архитектонске идеје.

8. недеља – Колоквијум 1: анализа уметничког поступка у архитектонском контексту.

9. недеља – Савремени музеји, галерије и простори културе као архитектонски задаци.

10. недеља – Однос уметности, технологије и материјализације простора.

11. недеља – Друштвено ангажована уметност и одговорно обликовање простора.

12. недеља – Кустоски концепт, поставка и просторна нарација.

13. недеља – Критичко читање савремених уметничких и архитектонских пракси.

14. недеља – Припрема семинарске анализе: уметност као подстицај архитектонском концепту.

15. недеља – Колоквијум 2: презентација анализе савремене уметности у архитектури.

Литература

F. Novotny, *Painting and Sculpture in Europe, 1780-1880*, Penguin Books, 1978.
Л. Трифуновић, *Сликарски правци XX века*, Приштина 1982, 9-96.
H. Ruhrberg (et al.), *Art of the 20th Century*, Köln 2000, 7-218
N. Stangos (ed.), *Concepts of Modern Art*, Penguin Books, 1990.
Herbert Rid, *Istorija moderne skulpture*, Beograd 1982, 9-162.
G. Duby & J. L. Daval (eds), *Sculpture. From the Renaissance to the Present Day, II*, Geneva 1986, 949-1021.
Hajnrih Kloc, *Umetnost u 20 veku (Moderna- Postmoderna-Druga moderna)*, Novi Sad 1995.

<table>
<tr><td colspan="4">K. Grej, Ruski umetnički eksperiment, 1863-1922, Beograd 1978.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе 2</td><td colspan="2">Теоријска настава: 2</td><td>Практична настава: 0</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања ex cathedra са обавезном пројекцијом визуелног материјала, дискусија, анализа примера, интерактивност, критичка анализа примарне литературе.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>активност у току предавања</td><td>10</td><td>писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>практична настава</td><td>10</td><td>усмени испит</td><td></td></tr>
<tr><td>колоквијум-и</td><td>50</td><td>.....</td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Методологија пројекта

Наставник/наставници: Мандрапа Ђорђе, Ивановић Војводић Јелена, Лукић Сања, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: /

Циљ предмета

Циљ предмета је оспособљавање студената за систематично и аргументовано вођење архитектонског пројектног процеса, кроз разумевање методолошких приступа у анализи, дефинисању и развоју пројектног задатка.

Предмет поставља теоријске и методолошке основе за даљи студио рад, студијски истраживачки рад и мастер пројекат, развијајући способност повезивања истраживања, анализе и дизајнерског одлучивања.

Исход предмета

По успешно завршеном предмету студент:

- разуме структуру и фазе архитектонског пројектног процеса
- уме да дефинише пројектни проблем и постави програмски оквир
- примењује аналитичке методе у истраживању контекста
- формулише методолошки приступ развоју концепта
- аргументовано образлаже пројектне одлуке
- користи научне и стручне изворе у формирању пројектног става

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Појам методологије архитектонског пројекта и структура истраживачко-пројектног процеса.

2. недеља – Дефинисање архитектонског проблема, теме и пројектног питања.

3. недеља – Анализа локације, програма, корисника и просторног контекста.

4. недеља – Методе прикупљања и тумачења података у архитектури и урбанизму.

5. недеља – Референтни примери, типолошка анализа и критеријуми вредновања.

6. недеља – Концепт, сценарио употребе и програмска поставка пројекта.

7. недеља – Однос истраживања, цртежа, модела и пројектантске одлуке.

8. недеља – Колоквијум 1: методолошки оквир и анализа контекста.

9. недеља – Просторна организација, функционалне везе и технички услови решења.

10. недеља – Материјализација, конструктивна логика и одрживост као део методологије.

11. недеља – Провера варијанти и аргументовање избора архитектонског решења.

12. недеља – Методи презентације: текст, дијаграм, цртеж, макета и дигитални модел.

13. недеља – Етички, професионални и регулаторни оквир архитектонског пројекта.

14. недеља – Припрема методолошког елабората за мастер пројекат.

15. недеља – Колоквијум 2: одбрана методолошког елабората.

Литература

1. Groat, L., Wang, D. (2013). *Architectural Research Methods*. Wiley.
2. Creswell, J. W. (2014). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage Publications.
3. Lawson, B. (2006). *How Designers Think: The Design Process Demystified*. Architectural Press.
4. Krklješ, M. (2016). *Arhitektonska analiza*. FTN Izdavaštvo, Novi Sad.

Број часова активне наставе	**4**	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

- Предавања
- Анализа студија случаја
- Семинарски рад
- Дискусије и консултације
- Усмена презентација
- Писмени методолошки елаборат

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе		70 поена	**Завршни испит 30 поена**	
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**	
практична настава	**10**	усмени испит		
колоквијум-и	**50**	.....		
семинар-и				

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Концепт арт

Наставник/наставници: Драгојловић Милан

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Циљ предмета је постепено увођење студента у свеобухватније разматрање визуелног идентитета неке медијске или игране форме, што подразумева подједнако разматрање дизајнираног окружења, костима, урбаног и архитектонског контекста, и сл.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да на свеобухватан и комплексан начин конципирају и разумеју визуелни идентитет различитих медија, те припремљени за решавање комплекснијих задатака на предметима из старијих семестара.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Концепт арт као средство развоја просторне и архитектонске идеје.
2. недеља – Визуелно истраживање амбијента, атмосфере и карактера простора.
3. недеља – Референце, moodboard и визуелни језик архитектонског концепта.
4. недеља – Перспектива, композиција и читање простора у концепт цртежу.
5. недеља – Светло, материјал, боја и текстура у представљању ентеријера и екстеријера.
6. недеља – Просторни сценарио, корисник и наратив у архитектонској визуализацији.
7. недеља – Разрада варијанти концепта за архитектонски или урбани простор.
8. недеља – Колоквијум 1: визуелни концепт просторног решења.
9. недеља – Концепт арт у јавним, културним и комерцијалним просторима.
10. недеља – Дигитални алати, композиција кадра и презентација пројектантске намере.
11. недеља – Однос концепт арта, архитектонског цртежа и 3Д модела.
12. недеља – Визуелна комуникација конструкције, материјализације и атмосфере.
13. недеља – Критика и унапређење концепта на основу пројектантских критеријума.
14. недеља – Финализација серије визуелних прилога за архитектонски предлог.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација концепт арт портфолија.

Литература

Норберг-Шулц, Кристијан. Становање: Станиште, урбани простор, кућа. Београд: Грађевинска књига, 1990;
Sadler, Simon. Archigram: Architecture without Architecture. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 2005;
Бодријар, Жан. Симулакруми и симулација. Нови Сад: Светови, 1991;
Ајзинберг, Александар, и Биљана Совиљ. Стилови од праисторије до сецесије – архитектура, ентеријер, намештај. Београд: Грађевинска књига, 2010;
Васић, Павле. Одело и оружје. Београд: Уметничка академија у Београду, 1964;
Живадиновић Давидовић, Зора. Фризура кроз векове. Београд: Сигнатуре, 1998.

<table>
<tr><td>Број часова активне наставе 6</td><td colspan="2">Теоријска настава: 3</td><td>Практична настава: 3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>активност у току предавања</td><td>10</td><td>писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>практична настава</td><td>10</td><td>усмени испит</td><td></td></tr>
<tr><td>колоквијум-и</td><td>50</td><td>.....</td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Дизајн ентеријера – трговински објекти

Наставник/наставници: Мандрапа Ђорђе

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Основни циљ предмета је оспособљавање студената у погледу методологије пројектовања ентеријера. Предмет је фокусиран на специфичиности функционисања савремених трговинских простора и подразумева рад на свим релавантним фазама пројектовања, од основних концепата до завршне материзалијације простора и презентације резултата рада.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да практично примене низ пројектантских техника и владају процесом пројектовања ентеријера савремених трговинских простора. Знања студента стечена на основним студијама проширују се и употпуњују, при чему предмет резултује заокруженом целином која је адекватна изазовима савременог пројектантског рада.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Трговински објекти као архитектонски и кориснички простор.
2. недеља – Анализа бренда, корисника, локације и комерцијалног програма.
3. недеља – Функционална организација: улаз, кретање, излагање, сервис и складиште.
4. недеља – Просторна логика продаје, видљивост и оријентација корисника.
5. недеља – Материјали, конструкције ентеријера и технички услови извођења.
6. недеља – Расвета, акустика, безбедност и приступачност у трговинском простору.
7. недеља – Визуелне комуникације, сигнализација и идентитет простора.
8. недеља – Колоквијум 1: концепт и функционална шема трговинског објекта.
9. недеља – Разрада ентеријерског решења кроз цртеже, детаље и материјализацију.
10. недеља – Однос ентеријера и архитектонског омотача.
11. недеља – Одрживост, флексибилност и могућност адаптације продајног простора.
12. недеља – Координација намештаја, опреме, инсталација и корисничког тока.
13. недеља – Пројектна документација и презентација ентеријерског решења.
14. недеља – Критика и финализација пројекта.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана пројекта ентеријера трговинског објекта.

Литература

Manuelli, Sara. *Design for Shopping: New Retail Interiors*. New York: Abbeville Press, 2006.

Messedat, Jons. *Retail Architecture S-XXL: Developement, Design, Projects*. Stuttgart: av edition, 2015.

Vernet, David, and Leontine de Wit, eds. *Boutiques and Other Retail Spaces: The Architecture of Seduction*. London: Routledge, 2007.

Stojanović, N. (2026). Dizajn enterijera javnih i trgovinskih objekata: Praktikum. Fakultet savremenih umetnosti. ISBN 978-86-87175-63-1.

<table>
<tr><td>Број часова активне наставе</td><td colspan="2">Теоријска настава: 3</td><td>Практична настава: 3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>активност у току предавања</td><td>10</td><td>писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>практична настава</td><td>10</td><td>усмени испит</td><td></td></tr>
<tr><td>колоквијум-и</td><td>50</td><td>.....</td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Визуелне комуникације

Наставник/наставници: Комненић Душанка, Пешић Евин

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: Нема услова

Циљ предмета: Циљ предмета је профилисање студената за визуелно комуницирање који поред подразумеваних техничких способности поседују и дубље разумевање естетско (етичких) аспеката који се тичу визуелне културе. Кроз разумевање историјске и савремене проблематике, студент се оспособљава да антиципира долазеће трендове и због тога проактивно делује. Циљ је оспособити студента да решава комплексне захтеве визуелног комуницирања - од планирања пројекта, преко превођења вербалног у визуелно, до презентационих техника.

Исход предмета

Студенти су изградили професионални приступ проблему, прешавши са традиционалног интуитивног приступа решавања проблема уз употребу познатих техника, на креативно – рационално решавање визуелних проблема уз коришћење техника које ће најефектније да комуницирају поруку. Студенти су стекли компетенције за послове везане за визуелне комуникације, како у индустрији, тако и за сопствена креативна остварења. Студенти су развили способност дубљег разумевања естетских и етичких аспеката рада у домену визуелних комуникација.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Визуелне комуникације у архитектонском пројектовању и представљању простора.
2. недеља – Основи визуелног језика: композиција, хијерархија и читљивост.
3. недеља – Графичко представљање архитектонског концепта, програма и контекста.
4. недеља – Дијаграми кретања, функција, односа и просторних система.
5. недеља – Типографија, легенде, ознаке и стандарди архитектонске презентације.
6. недеља – Сигналистика, оријентација и wayfinding у јавним и урбаним просторима.
7. недеља – Визуелни идентитет простора и његова веза са архитектонским решењем.
8. недеља – Колоквијум 1: дијаграми и визуелни систем архитектонског задатка.
9. недеља – Презентациони панели, портфолио и графичка структура пројекта.
10. недеља – Дигитални медији, интерактивне презентације и архитектонска комуникација.
11. недеља – Инфографика за урбанистичке, техничке и просторне податке.
12. недеља – Веза визуелне комуникације са корисничким искуством простора.
13. недеља – Критичка анализа примера архитектонске графике.
14. недеља – Финализација визуелног система за пројектну презентацију.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана визуелне презентације архитектонског решења.

Литература

1. „Комплетан графички дизајн“, аутор: Ryan Hembree, издавач: ДОН ВАС
2. “The anatomy of design”, аутори: Steven Heler & Mirko Ilić, издавач: Rockport
3. „Путеви до нових идеја“, аутор: Вид Печјак, издавач: New Moment
4. „ Графичке комуникације“, аутор: Милош Ћирић, издавач: Вајат
5. „Знаковито“, аутор: Радомир Вуковић, издавач: КВАДАРТ
6. Часопис КВАДАРТ, аутор: Радомир Вуковић, издавач: КВАДАРТ

7. The New Media Reader by Lev Manovich Noah Wardrip-Fruin (Editor) and Nick Montfort (Editor) (2003)
8. Guy Debord, The Society of the Spectacle (1967)
9. Kellner, D. (1998). Communications vs. cultural studies: Overcoming the divide. *World Wide Web*.
10. Paul Martin Lester, Visual Communication: Images with Messages (3rd. Ed.) (Belmont, Calif.: Thomson/Wadsworth, 2003). ISBN#:0-534-56244-2.

Број часова активне наставе 6	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе

Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности. Комбиноване методе наставе: излагање, визуелне и електронске презентације. Вежбе се изводе по следећем методском поступку: истраживачки рад на задату тему, анализа, израда скица па идејног решења, реализација графичког производа и презентације уз индивидуални рад са наставником.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**		30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**	
практична настава	**10**	усмени испит		
колоквијум-и	**50**	.....		
семинар-и				

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 1 - човек

Наставник/наставници: Пејовић Весна, Живковић Милена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Студио се бави реализацијом пројеката који обрађују широк спектар проблемских области савременог друштва. У фокусу сваког саналази се корисник, посматран кроз призму својих потреба, могућности и ограничења. Студенти кроз семестралне задатке и вежбе истражују теме везане за људску мобилност, здравље, друштвене изазове и културне различитости.
Посебан нагласак ставља се на ергономске аспекте дизајна који одређују универзалност решења, интуитивност руковања, комуникативност форме и њену усклађеност са технолошким процесима производње и својствима материјала.

Полазиште сваког дизајнерског процеса је човек – сагледан у својој психофизичкој и културној сложености. Студио настоји да, кроз одговорно деловање у оквиру конкретног контекста, подстакне формулисање неконвенционалних и иновативних дизајнерских решења. Облик који настаје у процесу пројектовања представља својеврсни „знак“ – визуелни и функционални сигнал који корисника упућује на намену и начин употребе производа. У оквиру студија реализују се индивидуалне, конкурсне и групне теме, као и истраживачки задаци у сарадњи са различитим институцијама, организацијама и привредним субјектима.

Циљ наставе је проширивање знања у области дизајнерских иновација и експериментисања са материјалима у људском контексту, као и развој критичког мишљења, интердисциплинарног приступа и одговорног односа према друштвеним околностима у којима дизајн делује.

Исход предмета

По завршетку предмета студент је у стању да:

Знања:

• разуме основе интердисциплинарног приступа у дизајну, усмерене ка кориснику
• препозна и анализира комплексност ергономије, антропометрије и друштвеног контекста дизајна
• разуме основе технолошких, продукцијских и етичких аспеката дизајна

Вештине:

• примењује критичко и креативно размишљање у истраживању корисничких потреба и понашања
• развија иновативна и ергономски оптимизована решења кроз експерименте са материјалима и технологијама;
• сарађује са корисницима и стручњацима у тиму, водећи пројектне активности ка кохерентном и одрживом исходу.

Компетенције:

• интегрише знања из различитих дисциплина у дизајнерски процес;
• презентује дизајн решења јасно и убедљиво, користећи адекватне визуелне и вербалне технике;
• одговорно и критички приступа утицају дизајна на друштво и кориснике.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Човек као мера архитектонског и дизајнерског простора.
2. недеља – Антропометрија, ергономија и корисничке потребе.
3. недеља – Понашање корисника, кретање и сценарији употребе простора.
4. недеља – Простор, тело и чулно искуство у архитектури.
5. недеља – Инклузивност, приступачност и дизајн за различите кориснике.
6. недеља – Анализа малог просторног програма кроз корисничке потребе.
7. недеља – Концепт интервенције у ентеријеру или јавном простору.

8. недеља – Колоквијум 1: корисничка анализа и концепт решења.
9. недеља – Материјал, тактилност, светло и атмосфера простора.
10. недеља – Прототип, макета и провера просторног решења.
11. недеља – Однос предмета, опреме и архитектонског окружења.
12. недеља – Техничка разрада интердисциплинарне просторне интервенције.
13. недеља – Критика, тестирање и унапређење решења.
14. недеља – Припрема финалне презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана интердисциплинарног пројекта.

Литература

Bruno Munari / „The Circle“, 1964-2012, Corraini
Bruno Munari / „The Square“, 1960-2011, Corraini
Bruno Munari / „The Triangle“, 1976-2013, Corraini
Bruno Munari / „Design as art“, 1966, Corraini
Carlo Scarpa / "The Message of the Structure" 2025, Silvana Editoriale
Carlo Scarpa / „Theory, Design, Projects", MIT Press
Brenda Laurel / „Design Research: Methods and Perspectives“, MIT Press
Don Norman – The Design of Everyday Things, MIT Press, 2013.
Stephen Pheasant & Christine Haslegrave – Bodyspace: Anthropometry, Ergonomics and the Design of Work, CRC Press, 2005.
Henry Dreyfuss – The Measure of Man and Woman: Human Factors in Design, Wiley, 2002.
R. S. Bridger – Introduction to Human Factors and Ergonomics, CRC Press, 2017.
Galit Shani Shami & Yehuda E. Kalay – Human Factors in the Built Environment, Wiley, 2022.

Број часова активне наставе 6	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе

Настава се у току семестра одвија у три наставна блока у оквиру којих је рад усмерен ка истраживању, разради решења и евалуацији постигнутих резултата.

Методе наставе:

предавања и студије случаја

менторски рад кроз консултације и критике
тимски и индивидуални пројекат
презентације, радионице и јавне одбране пројеката
укључивање екстерних тутора и партнера (гостујући дизајнери, индустрија, НВО, истраживачи)

Методе провере и евалуације:

континуирано праћење напретка током вежби и консултација
формативна евалуација кроз три пресека стања (mid-term reviews)
завршна презентација пројекта
процена портфолија и индивидуалног развоја студента
самоевалуација и повратне информације од колега и тутора

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**10**	усмени испит	
колоквијум-и	**50**	.....	

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Трансформација архитектонских програма

Наставник/наставници: Штиклица Моника, Стојановић Јована, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: нема услова

Циљ предмета

Циљ предмета је развијање способности критичког, аналитичког и синтезног сагледавања трансформација архитектонских програма у условима друштвених, политичких, економских и културних промена. Предмет има за циљ да студентима омогући разумевање архитектонског програма као динамичке категорије која одражава идеолошке, тржишне и социјалне структуре друштва, са посебним осврtом на процесе транзиције, глобализације и савремене адаптације простора.

Кроз теоријску и практичну наставу студенти развијају способност да анализирају историјске и савремене типологије, препознају механизме трансформације и преиспитују однос континуитета и промене у архитектури. Посебан акценат ставља се на разумевање адаптације и промене намене постојећих објеката као важног сегмента савремене архитектонске праксе.

Исход предмета

По успешно реализованом предмету студент стиче знања и компетенције које му омогућавају да:

- дефинише и интерпретира појам архитектонског програма у историјском и савременом контексту
- анализира трансформације различитих типолошких модела у условима друштвене транзиције
- критички сагледа однос идеологије, економије и архитектуре у процесу промене намене простора
- идентификује факторе који условљавају адаптацију и реорганизацију постојећих архитектонских објеката
- формулише концептуални предлог трансформације постојећег архитектонског програма на основу аналитичког приступа

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Појам архитектонског програма и разлози његове трансформације.
2. недеља – Анализа постојећег објекта, функције и корисничких образаца.
3. недеља – Типолошке промене и адаптација архитектонских структура.
4. недеља – Реактивација простора, пренамена и одржива употреба ресурса.
5. недеља – Урбани контекст, јавни интерес и програмска флексибилност.
6. недеља – Просторни сценарији и варијанте новог програма.
7. недеља – Конструктивна, техничка и регулаторна ограничења трансформације.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа и програмски концепт трансформације.
9. недеља – Разрада функционалне организације и просторних односа.
10. недеља – Материјализација, инсталације и технички услови адаптације.
11. недеља – Однос старог и новог у архитектонском изразу.
12. недеља – Друштвени, економски и еколошки ефекти трансформације.
13. недеља – Пројектна документација и критеријуми вредновања.
14. недеља – Финализација предлога трансформације.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација и одбрана пројекта трансформације.

Литература

Malcolm Miles, Tim Hall, Iain Borden. The City Cultures Reader. 2004. Psychology Press

Borch, C.(ed.). Architectural Atmospheres : On the Experience and Politics of Architecture. 2014. Birkhäuser, Basel.

Koolhaas, R. Delirious New York: A Retroactive Manifesto for Manhattan. 1978. Monacelli Press, New York.

Владан Ђокић, Петар Бојанић. Мислити град. 2011. Архитектонски факултет, Београд. Tasle em Shakur ed. Cities in Transition: Transforming the Global Built Environment. 2005. Open House Press, Cheshire. Anne Lacaton, Jean-Philippe Vassal, Frédéric Druot. Plus - Large scale housing development. An exceptional case. 2007. Editorial Gustavo Gili, SL. Бенџамин, Е. Филозофија архитектуре. 2011. Clio, Beograd.			
Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Настава се реализује кроз предавања, вежбе и консултације, уз примену критичке анализе студија случаја и аргументоване дискусије. Теоријски садржаји излажу се уз интерпретацију релевантних примера из архитектонске праксе, док се у оквиру вежби спроводи аналитички и истраживачки рад на одабраним трансформацијама архитектонских програма. Рад студената прати се кроз континуиране консултације и критичке осврте, а провера знања реализује се путем писменог испита и пројектног задатка.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**10**	усмени испит	
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Савремени феномен града и урбанизације

Наставник/наставници: Стојановић Катарина, Алфиревић Ђорђе, Стојановић Јована

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: нема услова

Циљ предмета

Упознавање и анализирање савремених области и феномена процеса урбанизације и обликовања данашњих градова. Дефинисање основних принципа планирања и пројектовања урбаних простора у контексту нове динамике и теорија развоја грађене средине. Сагледавање и разумевање односа и повезаности између урбанизма и архитектуре с једне стране и друштвено-политичких, економских. културолошких и осталих утицаја с друге, у контексту технолошких савремених промена.

Исход предмета

Оспособљавање и сагледавање стратешких планова и форми урбанизације која представља један од доминантних феномена у савременом свету. Препознавање актуелног стања савременог града, анализа и синтеза уочених чињеница. Оспособљеност за критичку анализу и валоризацију грађене средине која настаје под утицајем данашњих парадигми и изазова.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Савремени град као просторни, технички и друштвени систем.
2. недеља – Процеси урбанизације, метрополизације и просторне трансформације.
3. недеља – Урбана морфологија, густина и структура изграђене средине.
4. недеља – Јавни простор, инфраструктура и свакодневни живот града.
5. недеља – Становање, рад, мобилност и мешовите урбане функције.
6. недеља – Одрживост, климатски изазови и отпорност урбаних система.
7. недеља – Дигитализација, подаци и паметни градови.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа савременог урбаног феномена.
9. недеља – Урбане неједнакости, приступачност и право на град.
10. недеља – Културни идентитет, наслеђе и нове урбане праксе.
11. недеља – Урбани пејзаж, зелена инфраструктура и јавни простори.
12. недеља – Инструменти планирања и регулације урбаног развоја.
13. недеља – Студије случаја савремених урбаних трансформација.
14. недеља – Припрема истраживачке презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана анализе урбанизације и архитектонских импликација.

Литература

Реба, Д. Улични систем и урбана морфологија. .Факултет техничких наука, Нови Сад. 2016.

Радовић, Р.Савре мена архитектура : између сталности и промена идеја и облика. Факултет техничких наука, Нови Сад. 2002.

Roggema, R. (Edit.). Contemporary Urban Design Thinking. Springer. 2018.

Roggema, R. (Edit). Designing Sustainable Cities. Springer. 2020.

Baccini, P., Brunner, P.H. Metabolism of the anthroposphere. MIT Press, Cambridge. 2012.

Ступар, А. Град глобализације - изазови, трансформације, симболи . Архитектонски факултет, Београд, Орион арт, Београд. 2009.

Ступар А. Град: форме и процеси, друго допуњено издање, Београд: Орионарт, 2019. Ђукић, А. Обликовање отворених градских простора. Београд: Архитектонски факултет. 2021. Batty, M. The New Science of Cities. Massachusetts: The MIT Press, 2013 Džejkobs, Dž. Smrt i život velikih američkih gradova . Novi Sad: Mediterran Publishing, 2011. Harvi, D. Pobunjeni gradovi. Novi Sad: Mediterran publishing, 2013. Vesco, A., Ferrero, F., (eds) Social, Economic, and Environmental Sustainability in the Development of Smart Cities. IGI Global, 2015. Томић, И., Гаврић, Г. и Лукић, С. Историја и теорија архитектуре и града. Факултет савремених уметности. ISBN 978-86-87175-79-2.			
Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**10**		
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: БИМ и роботика у пројектовању

Наставник/наставници: Стојановић Нина, Којић Марија, Дулић Оливера, Стојановић Јована, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: нема услова

Циљ предмета

Упознавање студената са коришћењем БИМ модела и алата имплементираних у планирање целог животног циклуса неког објекта. Коришћење и примена индустијских робота за пројектовање у архитектури и урбанизму из области фабрикације. Циљ је оптимизација радних процеса, квалитет и интердисциплинарни рад. Алати треба да помогне студентима да се оспособе и за тимски рад где конзистентан систем имплементује измену која постаје видљива свим учесницима пројекта, који онда могу адекватно реаговати. Разумевање дизајна кроз заједничке податке и ослањање на размену информација који се налазе у јединственој бази података.

Исход предмета

Оспособљени за тродимензионално приказивање објеката у архитектури и урбанизму, коришћењем и применом напредне БИМ технологије. Овладавање процесом одабира и коришћења мехатроничких и ембедед система и способност реализује пројеката и њиховог 3Д приказа унапређивањем и оптимизацијом архитектонских пројеката. Приказивање архитектонских решења и овладавање процесом стратешке и свеобухватне методологије за ефикасније управљање грађевинским и инфраструктурним пројектима, уз знатно мање трошкове, веродостојније и лакше разумевање клијената и других заинтересованих страна.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – BIM као интегрисани модел архитектонског пројекта.
2. недеља – Структура BIM модела: елементи, параметри и нивои информација.
3. недеља – Координација архитектонских, конструктивних и инсталационих података.
4. недеља – Моделовање просторне организације и материјализације.
5. недеља – BIM у анализи количина, трошкова и фазности градње.
6. недеља – Колизија, координација и контрола квалитета пројектне документације.
7. недеља – Дигитална фабрикација, роботика и параметарско пројектовање.
8. недеља – Колоквијум 1: BIM модел архитектонског сегмента.
9. недеља – Роботички процеси у изради макета, компоненти и грађевинских елемената.
10. недеља – BIM и одрживост: енергетски, материјални и животни циклус објекта.
11. недеља – Интероперабилност, IFC и размена података у пројектантском тиму.
12. недеља – BIM за управљање објектом и постпројектну фазу.
13. недеља – Примена BIM-а у мастер пројекту или студијском задатку.
14. недеља – Финализација модела и техничких прилога.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација BIM модела и архитектонских закључака.

Литература

Stefan Boeykens. 2023. BIM profesionalni vodič za učenje Archicada. Packt Publishing.
D. Shepherd. 2016. The BIM Management Handbook. RIBA Publishing.
Hardin, B., McCool, D. 2015. BIM and construction management: proven tools, methods, and workflows. John Wiley & Sons.
Dragan S. Milutinović. 2024. Industrijski roboti. Mašinski fakultet. Beograd
Стојановић, Н.,(2024). Урбани дизајн микро простора са пејзажним дизајном: практикум (1. изд., стр. 240 стр.). Универзитет Привредна академија у Новом Саду, ǂФакултет савремених уметности.

M. Fox, M. Kemp. 2009. Interactive Architecture. Princeton Architectural Press. W. McGee, M. Ponce de Leon. 2014. Robotic Fabrication in Architecture, Art and Design. Springer.			
Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, вежбе у рачунарској лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**10**		
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Материјали и технологије
Наставник/наставници: Бон Иван, Тошић Јована, Деспотовић Јелена, Стојановић Јована
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: Нема услова
Циљ предмета Циљ предмета је усавршавање познавања материјала и упознавање са новим материјалима и технологијама везаним за дизајн ентеријера, архитектуру и индустријски дизајн. Унапређење разумевања, међусобног односа перфоманси материјала, примењених технологија и обликовања објекта, и њиховог заједничког утицја на окружење.
Исход предмета Кроз анализу и синтезу, теоретски и практични ангажман, по завршетку курса студенти су оспособљени да правилно одаберу и употребе материјале и пратеће технологије које би им омогућиле извођење замишљених пројеката.
Садржај предмета Теоријска и практична настава по недељама: 1. недеља – Улога материјала и технологија у архитектонском пројектовању. 2. недеља – Својства материјала: конструктивна, физичка, естетска и еколошка. 3. недеља – Традиционални материјали у савременој архитектонској примени. 4. недеља – Бетон, челик, дрво и стакло: системи, детаљи и ограничења. 5. недеља – Облоге, фасадни системи и материјализација омотача. 6. недеља – Ентеријерски материјали, обрада површина и тактилност простора. 7. недеља – Технологије извођења и веза материјала са конструктивним системом. 8. недеља – Колоквијум 1: анализа материјализације архитектонског примера. 9. недеља – Одрживи, рециклирани и нискоугљенични материјали. 10. недеља – Дигитална производња, префабрикација и нове технологије градње. 11. недеља – Детаљ као место сусрета конструкције, материјала и архитектонског израза. 12. недеља – Критеријуми избора материјала у односу на програм и контекст. 13. недеља – Техничка документација материјализације и спецификације. 14. недеља – Разрада материјалне стратегије за пројектни задатак. 15. недеља – Колоквијум 2: презентација материјалне и технолошке стратегије.

Методе извођења наставе Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
елаборат (3x20)	60		
семинари			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Дигитални финансијски модели и управљање инвестиционим пројектима

Наставник/наставници: Ранковић Марко, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 8

Услов: Положени предмети из области методологије пројекта и пројектовања

Циљ предмета

Стицање напредних знања и вештина из области дигиталног финансијског моделирања и управљања инвестиционим пројектима у архитектури и инфраструктурним системима.

Интеграција информационих технологија, финансијске анализе и управљања пројектима у процесу планирања, реализације и контроле архитектонских инвестиција.

Развијање способности примене квантитативних метода и дигиталних алата у процени исплативости и управљању ризиком.

Исход предмета

Студент је способан да:

- Израђује дигиталне финансијске моделе архитектонских пројеката
- Примењује методе процене инвестиционе оправданости (NPV, IRR, ROI, CAPM)
- Анализира новчане токове и инвестициони ризик
- Користи информационе системе и софтверске алате за контролу трошкова
- Израђује студију изводљивости (feasibility study)
- Интегрише финансијске, временске и техничке параметре у управљању пројектом

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Инвестициони пројекат у архитектури: обим, актери и фазе.

2. недеља – Финансијски модел као подршка архитектонском и урбанистичком одлучивању.

3. недеља – Трошкови пројектовања, изградње, опремања и одржавања објекта.

4. недеља – Процена прихода, вредности и економске одрживости просторног решења.

5. недеља – Cash-flow, временска вредност новца и фазност инвестиције.

6. недеља – Ризици, осетљивост модела и сценарији реализације архитектонског пројекта.

7. недеља – Дигитални алати за буџетирање, праћење и извештавање.

8. недеља – Колоквијум 1: финансијски оквир архитектонског пројекта.

9. недеља – Повезивање BIM података, количина и инвестиционог планирања.

10. недеља – Управљање набавкама, ресурсима и роковима у пројекту изградње.

11. недеља – Инвестиционо одлучивање у односу на квалитет простора и одрживост.

12. недеља – Документација за инвеститора и комуникација економских аргумената.

13. недеља – Студија случаја: анализа изводљивости архитектонског или урбаног пројекта.

14. недеља – Разрада дигиталног финансијског модела.

15. недеља – Колоквијум 2: презентација инвестиционог модела и закључака.

Литература

1. Ranković, M. Upravljanje projektima. ITS, 2018.
2. Ilić, M., Ranković, M. Organizacija i upravljanje projektima, 2020.
3. Kerzner, H. Project Management: A Systems Approach.
4. Gatti, S. Project Finance in Theory and Practice.
5. Eastman, C. et al. BIM Handbook.

Број часова активне наставе	**4**	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

- Предавања уз презентације, анализа студија случаја, рад у софтверским алатима, израда пројектних задатака, семинарски рад, дискусије и консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе		70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**	
практична настава	**10**			
колоквијум-и	**50**	.....		
семинар-и				

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Дизајн ентеријера – пословни објекти

Наставник/наставници: Мандрапа Ђорђе

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема

Циљ предмета

Основни циљ предмета је да оспособи студенте у погледу методологије пројектовања ентеријера. Предмет је фокусиран на специфичиности функционисања савремених пословних простора и подразумева рад на свим релавантним фазама пројектовања, од основних концепата до завршне материзалијације простора и презентације резултата рада.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да практично примене низ пројектантских техника и владају процесом пројектовања ентеријера савремених пословних простора. Знања студента стечена на основним студијама приширена су и употпуњена, при чему настава резултује развојем компетенција код студената да на адекватан начин одговоре изазовима савременог пројектантског рада.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Пословни објекти као архитектонски, организациони и кориснички системи.
2. недеља – Анализа корисника, делатности, бренда и радних процеса.
3. недеља – Функционална организација радних, комуникационих и сервисних зона.
4. недеља – Флексибилност, модуларност и трансформабилност пословног простора.
5. недеља – Ергономија, акустика, осветљење и квалитет радног окружења.
6. недеља – Материјализација, намештај, опрема и технички захтеви ентеријера.
7. недеља – Инклузивност, безбедност и приступачност у пословном простору.
8. недеља – Колоквијум 1: концепт и функционална шема пословног ентеријера.
9. недеља – Однос ентеријера, архитектонске структуре и инсталација.
10. недеља – Просторна комуникација, идентитет и визуелни систем организације.
11. недеља – Одрживост и животни циклус опреме и материјала.
12. недеља – Разрада детаља, спецификација и техничких прилога.
13. недеља – Презентација варијанти и вредновање решења.
14. недеља – Финализација пројектне документације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана пројекта пословног ентеријера.

Литература

Azur Corporation. *Inside Outside: Office Design*. London: Azur Corporation, 2011.

Myerson, Jeremy, and Philip Ross. *Radical Office Design*. New York: Abbeville Press , 2006.

Myerson, Jeremy, and Philip Ross. *Space to Work: New Office Design*. London: Laurence King, 2006.

Zumstein, Kerstin, and Helen Parton. *Total Office Design: 50 Contemporary Workplaces*. London: Thames &Hudson, 2011.

<table>
<tr><td>Број часова активне наставе 6</td><td colspan="2">Теоријска настава: 3</td><td>Практична настава: 3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>Активност у току предавања</td><td>10</td><td>Презентација и реализација самосталног рада – пројектног елабората</td><td>50</td></tr>
<tr><td>колоквијум-и</td><td>30</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Стратегије и методе у архитектонском пројектовању

Наставник/наставници: Алфиревић Ђорђе, Којић Марија, Дулић Оливера, Живковић Милена, Стојановић Јована

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Упознавање са стратегијама и методама архитектонског развоја у савременом контексту и критичко разматрање утицаја склопова и елемената на концепт и програм објеката. Одабир адекватне стратегије чији је резултат најоптималнија просторна трансформација. Разумевање развоја и промена различитих архитектонских програма. Синтеза се огледа кроз архитектонски концепт, који обједињује форму, структуру, програм и садржај пројекта.

Исход предмета

Оспособљавање за методолошко и стратешко сагледавање различитих процеса при планирању и трансформацијама архитектонских програма. Дефинисање индивидуалне методологије од концептуализације до репрезентације. Способност за критичку анализу и валоризацију архитектонских програма и објеката, која ће допринети квалитетнијем пројектовању и разумевању метода истраживања и припреме пројектних задатака.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Стратегија пројектовања као однос проблема, контекста и решења.
2. недеља – Анализа локације, програма, корисника и просторних ограничења.
3. недеља – Типолошке, морфолошке и програмске методе у архитектури.
4. недеља – Концепт, просторни сценарио и архитектонска идеја.
5. недеља – Варијантно пројектовање и критеријуми избора решења.
6. недеља – Функционална организација и просторне секвенце.
7. недеља – Конструктивна, материјална и технолошка логика пројекта.
8. недеља – Колоквијум 1: концепт и методолошка поставка архитектонског решења.
9. недеља – Однос објекта и урбаног контекста.
10. недеља – Одрживост, енергетски аспекти и климатска одговорност.
11. недеља – Дигитални модели, дијаграми и провера просторних односа.
12. недеља – Разрада архитектонског склопа и детаља.
13. недеља – Критика, ревизија и аргументација пројектантских одлука.
14. недеља – Финализација пројектне презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана архитектонског пројектног предлога.

Литература

Rezaei, M. (2020). Reviewing design process theories: Discourses in architecture, urban design and planning theories. Springer Nature.

Borch, C.(ed.) 2014. Architectural Atmospheres : On the Experience and Politics of Architecture. Birkhäuser, Basel.

Marja Sarvimaki. 2018. Case Study Strategies for Architects and Designers: Integrative Data Research Methods. Routledge.

Gerasimos Vamvakidis. 2017. Inovative Architecture Strategies. Laurence King Publishing.

Linda N. Groat, David Wang. 2013. Architectural Research Methods. Wiley.

Niezabitowska, E. D. (2018). Research methods and techniques in architecture. Routledge.

<table>
<tr><td colspan="4">Абадић, З. (2010). Елементи – размишљања о стварању и моделима. Београд: Архитектонски факултет у Београду.
Башлар, Г. Поетика простора. Градац: Алеф, 2005.
Фремптон, К. Савремена архитектура: критичка историја. Београд: Орион Арт, 2004.
Грубор, Н., Лепо, надахнуће и уметност подражавања: студије о Платоновој естетици. Београд: Плато, 2012.
Џенкс, Ч. Нова парадигма у архитектури: језик постмодернизма. Београд: Орион Арт, 2007.
Алфиревић, Ђ. Архитектонско пројектовање: практикум. Факултет савремених уметности. ISBN 978-86-87175-56-3.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе</td><td>Теоријска настава: 3</td><td colspan="2">Практична настава: 3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>активност у току предавања</td><td>10</td><td>писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>практична настава</td><td>10</td><td>усмени испит</td><td></td></tr>
<tr><td>колоквијум-и</td><td>50</td><td>.....</td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Стратегије и методе у урбанистичком пројектовању

Наставник/наставници: Стојановић Катарина, Алфиревић Ђорђе, Стојановић Јована, Живковић Милена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Упознавање са стратегијама урбаног развоја у савременом урбаном планирању и критичко разматрање развоја градова и трансформација изграђене средине. Одабир адекватне стратегије чији је резултат најоптималнија просторна трансформација. Нове праксе планирања и разумевање израде стратегије и одговарајуће методологије које ће допринети квалитету градских области, кроз анализу и синтезу свих актуелних чинилаца и изазова.

Исход предмета

Оспособљавање за методолошко и стратешко сагледавање различитих процеса при планирању и трансформацијама у урбаним просторима. Способност за критичку анализу и валоризацију грађене средине, која ће допринети квалитетнијем пројектовању и интервенцијама у животној средини.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Урбанистичко пројектовање као интеграција простора, програма и јавног интереса.
2. недеља – Анализа урбаног контекста, морфологије и инфраструктуре.
3. недеља – Мапирање корисника, токова, јавних простора и урбаних функција.
4. недеља – Концепт урбанистичке интервенције и просторна стратегија.
5. недеља – Густина, мешовите намене и програмска организација.
6. недеља – Саобраћај, мобилност, пешачке и бициклистичке везе.
7. недеља – Зелена инфраструктура, климатска адаптација и одрживост.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа и концепт урбанистичког решења.
9. недеља – Јавни простор, урбани мобилијар и социјална употреба простора.
10. недеља – Регулација, парцелација, висине и просторни параметри.
11. недеља – Однос урбанистичког концепта и архитектонских типологија.
12. недеља – Варијанте урбанистичког решења и критеријуми вредновања.
13. недеља – Урбанистички дијаграми, прикази и технички прилози.
14. недеља – Финализација урбанистичке презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана урбанистичког пројектног предлога.

Литература

Rezaei, M. (2020). Reviewing design process theories: Discourses in architecture, urban design and planning theories. Springer Nature.

Tabb, P. J., & Deviren, A. S. (2017). The greening of architecture: A critical history and survey of contemporary sustainable architecture and urban design. Routledge.

Lees, L., Bang Shin, H., Lopez-Morales, E. Planetary Gentrification. Polity Urban Futures. John Wiley and Sons Ltd, 2016.

Thomas, D. (2016). Placemaking: An urban design methodology. Routledge..

Vesco, A., Ferrero, F., (eds) Social, Economic, and Environmental Sustainability in the Development of Smart Cities. IGI Global, 2015.

Parry, E. 2015. Context: Architecture and the Genius of Place. John Wiley & Sons Inc., Chichester. Реба, Д. 2010. Улица - елемент структуре и идентитета. Орион арт, Београд. Чолић, Р.,Мојовић, Ђ., Петковић, М., Чолић, Н. (2013) Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја. Београд: GIZ/ AMBEROICON			
Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**10**		
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Цртање и архитектонска графика

Наставник/наставници: Живковић Стефан, Станковић Вања, Тубић Николија, Стојановић Јована

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Изражавање индивидуалних креативних вештина студената кроз коришћење адекватних мануланих и рачунарских техника и технологија у циљу стварања инжењерских цртежа, модела и концепата. Осамостаљивање студената у примени креативних вештина и знања кроз презентовање геометричких визуелизација. Стицање вештина за комуникацију у процесу развоја графичког цртежа и знања о одабиру и примени техника цртања у процесу архитектонског пројектовања.

Исход предмета

Представљање целокупног архитектонског пројекта уз помоћ различитих техника и медија. Критичка анализа архитектонских пројеката кроз графичке и техничке методе пројектовања у циљу задовољавања потреба корисника. Теоријска знања и практичне способности корисне за професионални рад и усавршавање у оквиру архитектонског пројектовања.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Цртеж као истраживачко и комуникационо средство у архитектури.
2. недеља – Линија, размера, пропорција и композиција архитектонског приказа.
3. недеља – Ортогонални прикази, основа, пресек и изглед.
4. недеља – Перспектива, аксонометрија и просторна читљивост.
5. недеља – Скица као средство анализе локације и концепта.
6. недеља – Дијаграм, шема и графичко поједностављење просторних односа.
7. недеља – Материјал, сенка, текстура и атмосфера у архитектонском цртежу.
8. недеља – Колоквијум 1: графичка анализа архитектонског простора.
9. недеља – Урбани цртеж, јавни простор и амбијент.
10. недеља – Комбиновање ручног и дигиталног цртежа.
11. недеља – Графичка структура пројектног листа.
12. недеља – Цртеж архитектонског детаља и материјализације.
13. недеља – Критика и унапређење графичке презентације.
14. недеља – Припрема финалне серије архитектонских цртежа.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација графичког елабората.

Литература

Aithal, B., P.S., P. (n.d.). 2024. Building Feature Extraction with Machine Learning: Geospatial Applications. Сједињене Државе: CRC Press.

Радојевић А. 1995. Архитектонско цртање 1, 2, 3. АФ, Београд .

Стојаковић, В. 2018. Моделовање на основу слика . Факултет техничких наука, Нови Сад.

Ракочевић М. 2001. 24 часа архитектуре. Akademia. Nova, Београд .

Станисављевић Д. 2016. Визуелна истраживања. АФ, Београд.

Marschner, S., Shirley, P. 2016. Fundamentals of Computer Graphics. CRC Press, A K Peters.

Група аутора. 1999. АцхиЦАД 5.0. с.н., Нови Сад.

Стргар-Куречић, М. 2017. Основе дигиталне фотографије. Школска књига, Загреб.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, вежбе у рачунарској лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
Присуство на настави	**10**	Писмени испит	**30**
Присуство на вежбама	**10**		
3Д мапирани пројекат	**50**		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС Архитектура

Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 2 - природа

Наставник/наставници: Пејовић Весна, Живковић Милена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: положен испит из предмета Интердисцилинарни дизајн студио 1

Циљ предмета

Основа програма је креативност са сврхом – циљ је образовање студената као дизајн-мислилаца способних да одговоре на реалне изазове кроз интеграцију креативног промишљања, техничке оспособљености и дубоког контекстуалног увида. Студентима се пружа платформа за формулисање, артикулацију и проверу идеја кроз израду реалних артефаката, производа или простора. Кроз тај процес они преиспитују, провоцирају и изазивају постојеће перцепције људи, објеката и места.

Истраживачки сегмент наставе ослања се на принципе бионике, са циљем опремања студената практичним и методолошким алатима који подржавају различите фазе дизајнерског процеса – од иницијалне потраге за инспирацијом, преко развоја концепта, до обликовања форме и структуре. Полазећи од аналитичког и темељног посматрања природе и природних феномена, као и начина на који одређени облици, структуре и механизми настају као последица специфичних физичких, еколошких или биолошких услова, студенти се упознају са богатим спектром природних принципа и решења. Та решења постају основа за даљи дизајнерски развој, пружајући инспирацију и функционални модел за израду конкретног објекта, производа или простора.

Резултат овог истраживачко-дизајнерског процеса је артефакт који одговара на задате функционалне, структурне, ергономске и материјалне критеријуме, а истовремено ангажује студенте на нивоу емоција, радозналости и осетљивости. Природа, као ненадмашни инжењер и дизајнер, пружа оквир у коме студенти уче да посматрају, постављају питања и стварају са дубљом свешћу о контексту и последицама сопственог рада

Исход предмета

По завршетку предмета студент је у стању да:

Знања:

• разуме принципе бионике као методолошког оквира за дизајн инспирисан природом;
• идентификује и интерпретира облике, структуре и механизме из природе у дизајнерском контексту;
• разуме улогу креативности у балансу са техничким и контекстуалним захтевима дизајна.

Вештине:

• анализира природне процесе и транспонује их у релевантне дизајнерске решења;
• примењује истраживачке методе и визуелне технике у раној фази развоја концепта;
• обликује производе и просторе који одговарају функционалним, ергономским и материјалним критеријумима.

Компетенције:

• самостално и у тиму спроводи дизајнерски процес заснован на бионичком моделу размишљања;
• развија пројекте који интегришу емоционалну и рационалну димензију дизајна;
• етички и критички сагледава утицај дизајна на корисника и околину.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Природа као контекст архитектонског и дизајнерског пројектовања.
2. недеља – Анализа пејзажа, климе, екосистема и материјалних ресурса.
3. недеља – Однос изграђеног и природног окружења.
4. недеља – Биофилни дизајн и чулно искуство простора.
5. недеља – Природни материјали, текстуре и одржива материјализација.
6. недеља – Вода, светло, сенка, ваздух и микроклима као пројектантски фактори.
7. недеља – Концепт просторне интервенције у природном или урбаном пејзажу.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа природног контекста и концепт решења.
9. недеља – Зелена инфраструктура и мали архитектонски елементи.
10. недеља – Прототип, макета и материјални експеримент.
11. недеља – Еколошки, етички и кориснички аспекти решења.
12. недеља – Техничка разрада и могућност реализације интервенције.
13. недеља – Критика, тестирање и унапређење решења.
14. недеља – Припрема финалне презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана интердисциплинарног пројекта.

Литература

Tim Brown – Change by Design: How Design Thinking Creates New Alternatives for Business and Society, Harvard Business Review Press, 2009.
Victor Papanek – Design for the Real World: Human Ecology and Social Change, Thames & Hudson, 1972.
Don Norman – The Design of Everyday Things, MIT Press, 2013.
Ezio Manzini – Design, When Everybody Designs: An Introduction to Design for Social Innovation, MIT Press, 2015.
Jamer Hunt – Not to Scale: How the Small Becomes Large, the Large Becomes Unthinkable, and the Unthinkable Becomes Possible, MIT Press, 2020.

Janine Benyus – Biomimicry: Innovation Inspired by Nature, Harper Perennial, 2002.
Michael Pawlyn – Biomimicry in Architecture, RIBA Publishing, 2011.
Julian Vincent – Biomimicry – A Review, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, 2006.
Ingrid Halland & Kjetil Fallan – Designing Democracy: The Social Construction of the Universal Design Ideal, Bloomsbury, 2021.
Sanne Kistemaker, Koert van Mensvoort (eds.) – Next Nature: Nature Changes Along With Us, BIS Publishers, 2011.

Број часова активне наставе 6	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе
Настава се реализује кроз комбинацију теоријских и практичних метода рада, са акцентом на истраживање, критичко размишљање и пројектно учење. Кључне методе укључују:

- **Предавања** – увод у теоријске и концептуалне оквире теме семестра
- **Случајеви из праксе** – анализа постојећих примера из области бионике, архитектуре и дизајна
- **Истраживачке радионице** – посматрање, скицирање и анализа природних облика и структура
- **Самосталан и тимски пројектни рад** – формулисање и развој дизајн концепта од идеје до финалног решења
- **Менторске консултације** – индивидуална и групна подршка од стране наставника и гостујућих стручњака
- **Јавне презентације** – вербална и визуелна комуникација решења, peer-review и критичка анализа у групи
- **Дизајн-дневници** – документација процеса и рефлексија у оквиру самосталног развоја пројекта

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Активно учешће у настави	**10**	**Финално решење** (квалитет дизајна, функционалност, релевантност, оригиналност)	**30**
Истраживачки рад и концептуални развој (реферати, мапирање, скице, moodboard, анализе)	**20**		
Финална презентација и портфолио (јасноћа комуникације, визуелна и вербална презентација, структурална логика)	**40**		

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Урбан дизајн

Наставник/наставници: Стојановић Нина

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Успостављање и развој критичког мишљења у области урбаног дизајна кроз анализу, интерпретацију и обликовање савремених јавних простора. Циљ је оспособљавање студената за примену дизајнерских стратегија у урбаном контексту, уз посебан фокус на одрживост, инклузивност, сценографију простора и идентитет места.

Исход предмета

Студенти су развили способност и компетенције за креативан, истраживачки и концептуални рад у домену урбаног дизајна, уз самостално или тимско деловање на обликовању јавних простора. Оспособљени су за интеграцију дизајнерских, просторних и друштвених аспеката у развоју одрживих, инклузивних и културно релевантних урбаних целина.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Увод у урбани дизајн и његов однос са архитектуром и урбанизмом.
2. недеља – Идентитет места, културни контекст и genius loci.
3. недеља – Јавни простор као дизајнерски и друштвени медијум.
4. недеља – Савремене теорије урбаног дизајна.
5. недеља – Партиципативни и инклузивни дизајн јавних простора.
6. недеља – Урбани пејзаж и веза природног и изграђеног.
7. недеља – Анализа кретања, приступачности и корисничког искуства.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа и концепт урбаног дизајна.
9. недеља – Урбани мобилијар, микроинтервенције и тактички урбанизам.
10. недеља – Темпоралност, догађаји и привремене урбане структуре.
11. недеља – Урбани простор и друштвене интеракције.
12. недеља – Економија урбаног простора и креативне индустрије.
13. недеља – Дигитални алати у анализи и презентацији урбаног дизајна.
14. недеља – Финализација урбанистичко-дизајнерског предлога.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација и критика урбаног дизајна.

Литература

1. Ранко Радовић „Форма града“
2. Роберт Вентури - Сложености и противуречности у архитектури (ГК, 1983)
3. С. Гидион - Простор, време, архитектура
4. Радпвић Д., Ђуканпвић З. (2007) Урбофилија. Београд: Архитектонски Факултет Универзитета у Београду
5. Стојановић, Н. (2024). Урбани дизајн микро простора са пејзажним дизајном: практикум (1. изд.). Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Факултет савремених уметности, ISBN 978-86-87175-54-9, COBISS.SR-ID 152827145
6. Ђукановић, З., Кековић, А., & Милинчић, М. (2014). Унапређење квалитета живота кроз развој урбаних пешачких простора у градовима-студија случаја: Београд. Архитектура и урбанизам;
7. Приручник за урбани дизајн (Urban Design Compendium). Beograd: Orion Art i Prograf. Barton H., Marcus Grant M., Guise R. (2004) Shaping neighbourhoods: a guide for health, sustainability and vitality. London, New York: Spon Press.
8. Lynch, Kevin (1960). The Image of the City. The MIT Press. ISBN 0-262-62001-4.
9. Watson D., Plattus A. J., & ShibleyR. G. (2003). Time-saver standards for urban design. New York, McGraw-Hill.
10. Стручни часопис ДЕТАЉ

Број часова активне наставе 5	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Активност у току предавања	**10**	Презентација и реализација самосталног рада – пројектни елаборат	**50**
Вежбе	**30**		
колоквијум-и			
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Стратешко управљање инвестицијама у пројектовању

Наставник/наставници: Алфиревић Ђорђе, Поповић Шевић Невенка, Аландер Владимир, Ђурић Нађа, Лукић Сања, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: Нема посебних услова

Циљ предмета

Циљ предмета је стицање знања из области стратешког планирања и управљања инвестиционим процесима у архитектонском пројектовању. Предмет омогућава разумевање економских, организационих и финансијских аспеката развоја архитектонских и инфраструктурних пројеката, као и доношење стратешких одлука у условима неизвесности и ризика.

Исход предмета

- Анализира инвестиционе процесе у архитектонском пројектовању
- Примењује методе стратешког планирања у развоју пројеката
- Процењује економску оправданост архитектонских инвестиција
- Идентификује и управља ризицима у инвестиционим процесима
- Интегрише стратешке и финансијске параметре у управљању пројектом

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Стратешко управљање инвестицијама у архитектонском пројектовању.
2. недеља – Инвестициони циклус: идеја, анализа, пројекат, реализација и експлоатација.
3. недеља – Потребе инвеститора, корисника и јавног интереса.
4. недеља – Просторни, технички, регулаторни и економски критеријуми одлучивања.
5. недеља – Процена изводљивости и избор програмско-просторног концепта.
6. недеља – Управљање ризицима, роковима и ресурсима.
7. недеља – Организација пројектантског процеса и координација учесника.
8. недеља – Колоквијум 1: стратегија инвестиционог пројекта.
9. недеља – Вредност архитектонског решења: квалитет простора, трошак и одрживост.
10. недеља – Набавке, уговори и контролне тачке реализације.
11. недеља – Дигитални алати, BIM и подаци у управљању инвестицијама.
12. недеља – Комуникација са инвеститором и презентација одлука.
13. недеља – Студија случаја архитектонског инвестиционог пројекта.
14. недеља – Разрада стратегије управљања пројектом.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана стратегије инвестиционог управљања.

Литература

1. Kerzner, H. (2022). *Project Management: A Systems Approach*. Wiley.
2. Gatti, S. (2018). *Project Finance in Theory and Practice*. Academic Press.
3. Brigham, E. F., & Ehrhardt, M. C. (2020). *Financial Management: Theory & Practice*. Cengage.
4. Ranković, M. (2018). *Upravljanje projektima*. ITS, Beograd.

<table>
<tr><td colspan="4">5. Ilić, M., Ranković, M. (2020). Organizacija i upravljanje projektima. ITS, Beograd.
6. PMI (2021). PMBOK Guide. Project Management Institute.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе</td><td>Теоријска настава:</td><td colspan="2">Практична настава: 6</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања уз мултимедијалне презентације, анализа студија случаја, рад на пројектним задацима, дискусије и консултације.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100) – Позитивна оцена предметног наставника - ментора</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>Активност на настави</td><td>10</td><td>Усмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Колоквијум</td><td>20</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Пројектни задатак</td><td>30</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Дизајн расвете и осветљења

Наставник/наставници: Пејовић Весна, Живковић Милена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Циљ предмета је разумевање светла као дизајнерског алата, медијума изражавања, и критичког елемента у обликовању простора, атмосфере и перцепције. Развијање способности за истраживање, планирање и креирање концепата расвете у различитим контекстима (архитектонским, сценским, јавним, интерактивним, наративним).

Развој приступа истраживању и пројектовању светлости као средства обликовања простора, атмосфере и наратива, као и расветних тела као функционалних, естетских и концептуалних објеката. Предмет повезује дизајн простора, предмета и технологије у јединствен систем дизајна светла и расвете.

Исход предмета

По завршетку курса студент је стекао ***знања, вештине и компетенције*** *да:*

- Анализира светлосне услове и концептуализује светлосна решења.
- Креира светлосни наратив у односу на простор, садржај и корисника.
- Употребљава и комбинује различите технологије расвете (аналогне, дигиталне, динамичке).
- Повезује светло са другим дизајнерским дисциплинама и друштвеним темама.
- Пројектује расвету као просторни и наративни елемент
- Истражи и примени различите врсте светла у архитектури, ентеријеру, јавном простору и уметности
- Креира функционална и иновативна расветна тела
- Разуме и користи технологије и материјале у пројектовању расветних тела
- Комуницира идеју кроз прототипе, макете, техничке цртеже и визуализације

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Светло као архитектонски материјал и фактор просторног квалитета.
2. недеља – Основи природног и вештачког осветљења.
3. недеља – Светлотехнички параметри и кориснички комфор.
4. недеља – Расвета у ентеријеру: функција, атмосфера и оријентација.
5. недеља – Фасадна, урбана и пејзажна расвета.
6. недеља – Енергетска ефикасност, управљање и одрживост система осветљења.
7. недеља – Анализа постојећег простора и дефинисање светлосног концепта.
8. недеља – Колоквијум 1: концепт осветљења архитектонског простора.
9. недеља – Расветна тела, детаљи уградње и координација са архитектуром.
10. недеља – Светло, материјал, боја и перцепција простора.
11. недеља – Безбедност, приступачност и оријентација кроз осветљење.
12. недеља – Дигитална симулација и презентација светлосног решења.
13. недеља – Разрада техничких прилога и спецификација.

14. недеља – Финализација пројекта расвете.

15. недеља – Колоквијум 2: одбрана пројекта осветљења.

Литература

Mark Karlen, James Benya — Lighting Design Basics (4th Edition, 2015)
Peter Tregenza, Michael Wilson — Daylighting: Architecture and Lighting Design (2nd Edition, 2011)
Linda O'Shea, Christina Spangler — Lighting Design: A Perception-Based Approach (2011)
Harold M. Simmons — Lighting Design and Application (2004)
Christopher Cuttle — Lighting by Design (3rd Edition, 2013)
Ingo Maurer — Light & Lighting: Concepts, Technologies and Applications (2010)
Jason Livingston - Designing With Light: The Art, Science and Practice of Architectural Lighting Design. (2014)
Gary Gordon - Interior Lighting for Designers, 5th Edition.,
Sage Russell - The Architecture Of Light (2nd Edition): A textbook of procedures and practices for the Architect, Interior Designer and Lighting Designer.(2012)

Број часова активне наставе 5	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

- Студијски, практични и истраживачки рад
- Радионице и експерименти
- Критичке дискусије
- Интердисциплинарни приступ
- Анализа постојећих производа и критичка дискусија
- Израда прототипа и радних макета
- Техничка и поетска компонента дизајна
- Групни рад, индивидуални рад, интеракција са гостима из праксе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Активно учешће у настави	**10**	**Финално решење** (квалитет дизајна, функционалност, релевантност, оригиналност)	**30**
Истраживачки рад и концептуални развој (реферати, мапирање, скице, moodboard, анализе)	**20**	**Финална презентација и портфолио** (јасноћа комуникације, визуелна и вербална презентација, структурална логика)	**10**
Пресек стања (презентација досадашњег развоја пројекта)	**30**		

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Стварање вредности – процеси, производи и људи

Наставник/наставници: Тодоровић Бранкица, Вукасовић Милан, Манић Љиљана, Лукић Сања, Маринковић Николина

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

У данашњем агилном пословном окружењу, менаџери се суочавају са глобалним изазовима. Компаније морају да размотре широк спектар заинтересованих страна како би максимизирале своју вредност. Коначна сврха сваке организације је стварање финансијске и друштвене вредности. Овај курс упознаје студенте са основама како организација идентификује и користи савремене изворе вредности да би испунила стратешке и тактичке организационе циљеве. Полазећи од темељног разумевања шта је вредност из различитих савремених перспектива, студенти на овом предмету уче шта су и како се стварају вредности. Различите пословне дисциплине окупљају се у овом предмету да би објасниле како стварање вредности за купце такође ствара вредност за пословање; како тренутна технологија и информациони системи убрзавају овај процес: како рачуноводствене информације и мерење учинка покрећу интерно доношење одлука; како су развој организације и пословни процеса повезани са стварањем вредности, какав је утицај људских ресурса и како инвеститори процењују одлуке управљања и стварање вредности споља.

Циљ предмета "Стварање вредности - процеси, производи и људи " је да студенте упозна са концептом стварања вредности у савременом, агилном и глобалном пословном окружењу. Студенти ће разумети како организације идентификују и користе различите изворе вредности у сврху постицања својих стратешких и тактичких циљева, узимајући у обзир глобалне изазове као што су неједнакост, климатска криза и технолошки напредак.

Исход предмета

По успешном завршетку предмета, студенти ће моћи да:

- Разумеју и анализирају различите процесе који доводе до стварања вредности у различитим индустријама.
- Примене концепте и алате за управљање и оптимизацију процеса стварања вредности.
- Разумеју улогу и значај људских ресурса и тимске динамике у процесу стварања вредности.
- Разраде и представе стратегије и планове за стварање вредности у конкретним пословним контекстима.
- Критички разматрају и оцењују различите методе и приступе стварању вредности, и предлажу иновације и побољшања.
- Разумеју концепт вредности из различитих савремених перспектива.
- Примене основне алате за процену и мерење вредности.
- Разумеју како различите пословне дисциплине доприносе стварању вредности.
- Идентификују и анализирају како технологија и информациони системи подржавају процес стварања вредности.
- Тумаче рачуноводствене информације и мерења учинка у контексту интерног доношења одлука.
- Разумеју како инвеститори процењују одлуке управљања и стварање вредности.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Појам вредности у архитектури, дизајну и изграђеној средини.

2. недеља – Корисник, заједница и инвеститор као актери стварања вредности.

3. недеља – Процеси од идеје до реализације просторног решења.

4. недеља – Производ, услуга и простор као повезани резултати пројектовања.

5. недеља – Анализа потреба, искуства и критеријума квалитета простора.

6. недеља – Пословни модели у архитектонским, дизајнерским и креативним праксама.

7. недеља – Одрживост, друштвена одговорност и дугорочна вредност.

8. недеља – Колоквијум 1: мапирање вредности архитектонског или дизајнерског предлога.

9. недеља – Тимски рад, комуникација и управљање процесом.

10. недеља – Иновација, технологија и дигитални алати у стварању вредности.

11. недеља – Мерење ефеката: функционалност, употребљивост, економија и култура.

12. недеља – Прототип, тестирање и повратне информације корисника.

13. недеља – Студије случаја вредности у архитектонским и урбаним пројектима.

14. недеља – Припрема предлога вредности и презентације.

15. недеља – Колоквијум 2: одбрана модела стварања вредности.

Литература

Основна литература

Кулето В., Матовић В, Милошевић М, (2023). Стварање вредности – процеси, производи и људи - практикум, Факултет савремених уметности у Београду, Београд, ISBN 978-86-87175-33-4.

Илић М, (2018). Менаџмент људских ресурса, уџбеник. Висока школа струковних студија за информационе технологије, ИТС- Београд.

Илић М, (2022). Менаџмент људских ресурса, практикум са студијама случаја. Висока школа струковних студија за информационе технологије, ИТС- Београд.

Допунска литература

Мајкл Е. Портер (2007.) Конкурентска предност. ASEE doo. ISBN: 978-86-7668-029-9

Роберт С. Каплан и Дејвид П. Нортон - "Стратегијска карта". Издавач: Harvard Business Review Press; 1st edition (February 2, 2004).

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 3	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Настава се изводи у виду предавања, вежби и дискусија. Теоријска настава подразумева излагање материјала, док се практична настава фокусира на рад са примерима из праксе и решавање задатака. Студенти се подстичу да активно учествују у дискусијама и анализи случајева из реалног живота. Током практичне наставе студентима се упознају са различитим софтверским алатима који примењују вештачку интелигенцију и они користе исте како би решили постављене задатке, кроз групни рад односно практичну наставу и семинар.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	*30*
практична настава	**10**	усмени испит	
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Теорија савременог дизајна 2

Наставник/наставници: Драган Ћаловић

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положен испит из предмета Теорија савременог дизајна 1

Циљ предмета

Циљ предмета је да кроз теоријске текстове и предавања приближи студентима интердисциплинарну природу дизајна: његову везу са природом и околином, технологијом и науком, културалним променама, новим естетским праксама и продукционим моделима**.** Такође, циљ предмета је оспособљавање студентата за контекстуално размишљање о дизајну у вези са ширим друштвеним кретањима и праксама и размевање места и улоге дизајна свакодневном животу. Посебан циљ је едукација студената за друштвено одговорни, одрживи и парцитипативни дизајн. Један од циљева је и упознавање студената са принципима Зелене агенде и Новог европског Баухауса.

Исход предмета

По завршетку курса студенти и студенкиње су оспособљени да свхвате и препознају улогу дизајна у ширем друштвеном контексту. Развили су компетенције да из теоријског угла сагледају и критички промисле радове других аутора и свој сосптвени рад. Оспособљени су да се користе литературом из других хуманистичких наука која ће им помоћи како у концептуалном промишљању тако и у пратичном раду. Студенти разумеју и познају принципе и методологију партиципативног дизајна, као и принципе друштвеноодговорног и одрживог дизајна. Развили су свест о неопходности повезивања дизајна са начелима Зелене агенде и Новим европским Баухаусом и развили компетенције да властита дизајнерска промишљања усмере у том правцу.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Савремени дизајн у односу на архитектуру, простор и друштво.
2. недеља – Модерни и постмодерни приступи дизајну и простору.
3. недеља – Дизајн као метод решавања сложених просторних проблема.
4. недеља – Корисничко искуство, ергономија и инклузивност.
5. недеља – Материјална култура, предмет и архитектонски амбијент.
6. недеља – Дигитални дизајн, интеракција и паметни простори.
7. недеља – Одрживост, циркуларност и етички аспекти дизајна.
8. недеља – Колоквијум 1: теоријска анализа дизајнерског приступа у архитектури.
9. недеља – Интердисциплинарност дизајна, архитектуре и урбаних пракси.
10. недеља – Дизајн, идентитет места и културни контекст.
11. недеља – Визуелне комуникације и просторна нарација.
12. недеља – Критичка теорија дизајна и савремене професионалне праксе.
13. недеља – Студије случаја у ентеријеру, јавном простору и архитектури.
14. недеља – Припрема теоријског рада.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација теоријске анализе.

Литература

<table>
<tr><td colspan="4">Pearce Peter, Structure in Nature as a Strategy for Design, Cambridge, MIT Press, 1971.
Fuller, R. B. The Design Initiative, Southern Universtity Press, 1964.
Alger, John R. M. i Hays, Carl V, Creative Synthesis and Design, NY, 1964.
Арнхајм, Р, Уметност и визуелно опажање, Уметничка књига, Београд, 1971.
Toffler, Alvin, The Culture Consumers, NY, 1964.
Mead, M, Ciltural Patterns and Technological Change, NY, 1982.
Papanek, V. Dizajn za stvarni svijet, Zagreb, 1974.

Кушић, А. (2026). Савремена архитектура и дизајн: хрестоматија, књ. 1. Факултет савремених уметности. ISBN 978-86-87175-62-4.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе 2</td><td colspan="2">Теоријска настава: 1</td><td>Практична настава: 1</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања екс катедра, анализа примера, интерактивност, дискусија, критичка анализа литературе и дизајнерских пракси.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>Активност у току предавања</td><td>10</td><td>Писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>колоквијум-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td>40</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Теорија уметности – процеси дигитализације и АИ

Наставник/наставници: Ћаловић Драган

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Упознавање са методологијом проблемског промишљања у теорији уметности. Развијање разумевања различитих приступа у промишљању појединих проблема у теорији уметности. Развијање разумевања узајамног односа различитих приступа у промишљању уметничко-теоријске проблематике. Разумевање савремених концепата теорије уметности. Критичко промишљање процеса дигитализације и развоја алата вештачке интелигенције са аспекта теорије уметности. Развијање компетенција да се о уметничком делу и уметности уопште изнесе теоријски засновано мишљење.

Исход предмета

Студенти су савладали теоријско – методолошке основе за критичко промишљање савремене уметничко-теоријске проблематике. Савладали су теоријско – методолошке основе за критичко промишљање савремене уметничке праксе. Развили су компетенције за теоријски утемељено промишљање ауторских уметничких поетика. Развили су способности да различите облике уметничке праксе теоријски утемељено контекстуализују и доведу у везу са ширим кретањима у савременој уметности и теорији уметности. Развили су компетенције да развој дигиталних технологија и алата вештачке интелигенције сагледају из угла теорије уметности.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Дигитализација уметности, архитектуре и визуелне културе.
2. недеља – Дигитална слика, модел и простор као медији савремене праксе.
3. недеља – Вештачка интелигенција као алат анализе, генерације и интерпретације.
4. недеља – АИ у визуелизацији архитектонских концепата и амбијената.
5. недеља – Ауторство, етика и одговорност у дигиталној продукцији.
6. недеља – Податак, алгоритам и културни контекст уметничког и просторног рада.
7. недеља – Интерактивне инсталације, проширена стварност и архитектонско искуство.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа дигиталног/АИ поступка у просторном контексту.
9. недеља – Дигитално наслеђе, архиви и репрезентација архитектуре.
10. недеља – Генеративни процеси и критичко вредновање резултата.
11. недеља – Однос уметничког експеримента и техничко-инжењерске примене.
12. недеља – Друштвени утицаји дигитализације простора и културе.
13. недеља – Студије случаја АИ у архитектури, урбанизму и уметности.
14. недеља – Припрема критичког есеја или презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана анализе дигитализације и АИ.

Литература

<table>
<tr><td colspan="4">1) Бурдије П., Правила уметности (прев. Капор В.), Светови, Нови Сад, 2003. 2) Бодријар, Ж. (1991). Симулакруми и симулација. Нови Сад: Светови. 3) Brodribb, S. (1992). Nothing Mat(t)ers: A Feminist Qritique of Postmodernism. New York: New York University Press, 1992. 4) Burgin, V. ed. (1982). Thinking Photography. London: Macmillan. 5) Vuksanović D., Filozofija medija, Fakultet dramskih umetnosti, Čigoja štampa, Beograd, 2007. 6) Vuksanović D., Filozofija medija, tom 2, Fakultet dramskih umetnosti, Čigoja štampa, Beograd, 2011. 7) De Certeau, M. (1984). The Practice of Everyday Life. Berkeley: University of Califormia Press, 1984. 8) Đorđević J., Postkultura, Clio, Beograd, 2009. 9) Жунић Д., Весела естетика, Алтера, Београд, 2008. 10) Зуровац М., Три лица лепоте, Службени гласник, Београд, 2005. 11) Kelner, D. M; Best, S. (1991). Postmodern Theory: Critical Interrogations. New York: Guilford. 12) Лиотар, Ж. Ф. (1991). Раскол. Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижница Зорана Стојановића. 13) Manovič L., Metamediji, izbor tekstova (prev. Tomić Đ.), prir. Sretenović D. Centar za savremenu umetnost, Beograd, 2001. 14) Said E., Kultura i imperijalizam (prev. Bogojević V.), Časopis Beogradski krug, Beograd, 2002. 15) Ћаловић Д., Увод у теорију медија, Мегатренд универзитет, Београд, 2009. 16) Chaloupka, W; Stearns, W. (1992). Jean Baudrillard: The Dissappearance of Art and Politics. London: Macmillan.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе</td><td colspan="2">Теоријска настава: 1</td><td>Практична настава: 1</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања екс-катедра, интерактивност, дискусија, анализа примера, анализа примарне литературе, критичка анализа проблема</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>Активност у току предавања</td><td>10</td><td>Писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>колоквијум</td><td>40</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>семинар-и</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм: МАС Архитектура

Назив предмета: Дизајн за све

Наставник/наставници: Кушић Александар, Ненадовић Ђорђе, Стојановић Нина, Стојановић Јована, Пешић Евин, Живковић Милена

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Дизајн за све има за циљ да студенте уведе у област социјално ангажованог дизајна, у којој дизајн и креативно размишљање делују као катализатори позитивних друштвених промена. Кроз овај курс, студенти развијају осетљивост за дизајн који унапређује простор, производе и обрасце понашања, имајући у виду потребе особа са сметњама у развоју, припадника мањинских заједница и појединаца који су на различите начине маргинализовани или искључени из доминантног друштвеног оквира.

Полазиште курса је уверење да се дизајн увек спроводи **за некога**, али је подједнако важно да се дизајн спроводи **са неким** – уз активно учешће самих корисника. Овај приступ подразумева **партиципативни дизајн**, у којем се концепти и решења развијају кроз дијалог са корисницима, као и у сарадњи са релевантним институцијама, стручним удружењима и другим актерима.
Циљ је да се пројектују средства, производи и простори који су инклузивни, функционални, естетски вредни и финансијски одрживи. Кроз овај процес, студенти стичу способност да дизајн сагледају као одговорно друштвено деловање, те да развијају решења која унапређују квалитет живота најширег круга корисника.

Исход предмета

Студенти су упознати са принципима инклузивног и друштвено ангажованог дизајна, са акцентом на партиципативне методе рада, унапређење квалитета живота различитих група корисника, и развој дизајнерске праксе која је етички одговорна и социјално релевантна.

По завршетку курса студент је у стању да:

Знања:
• објасни основне принципе инклузивног и социјално ангажованог дизајна;
• разуме друштвене, културне и етичке аспекте дизајна усмереног ка осетљивим и маргинализованим групама.
Вештине:
• идентификује потребе специфичних корисничких група;
• примени партиципативне методе у процесу дизајна;
• развије концепт производа или услуге који је функционалан, естетски валидан и приступачан.
Компетенције:
• сарађује са корисницима, институцијама и стручњацима;
• формулише дизајн стратегију која интегрише етичке, друштвене и економске факторе;
• комуницира и презентује решења адекватно различитим публицима.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:
1. недеља – Принципи универзалног дизајна у архитектури и изграђеној средини.
2. недеља – Корисници различитих способности, узраста и потреба.
3. недеља – Приступачност објеката, ентеријера и јавних простора.
4. недеља – Кретање, оријентација и безбедност у простору.
5. недеља – Ергономија, антропометрија и просторни стандарди.
6. недеља – Инклузивни јавни, образовни, културни и комерцијални простори.
7. недеља – Анализа постојећег простора са становишта дизајна за све.
8. недеља – Колоквијум 1: дијагноза приступачности и концепт интервенције.
9. недеља – Материјали, тактилност, контраст и информациони системи.
10. недеља – Дигитални алати и симулације корисничког искуства.

11. недеља – Регулаторни, етички и професионални оквир приступачности.
12. недеља – Разрада архитектонске или ентеријерске интервенције.
13. недеља – Провера решења и повратне информације корисника.
14. недеља – Финализација предлога инклузивног дизајна.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана решења дизајна за све.

Литература

Основна:

Victor Papanek / „Design for the Real World: Human Ecology and Social Change“ Bantam Books
Manzini, E. / "*Design, When Everybody Designs: An Introduction to Design for Social Innovation"* MIT Press.
Sanders, E. B.-N., & Stappers, P. J. / "*Co-creation and the new landscapes of design"* CoDesign.
Donald A. Norman / „Emotional Design: Why We Love (or Hate) Everyday Things“ Издавач: *Basic Books*
Donald A. Norman /„The Design of Everyday Things“ Издавач: *MIT Press*
Kušić, A. (ur.). (2026). Savremena arhitektura i dizajn 1: Hrestomatija. Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu; Fakultet savremenih umetnosti u Beogradu.
Стојановић, Н., & Stojanović, N. (2024). Урбани дизајн микро простора са пејзажним дизајном: практикум (1. изд., стр. 240 стр.). Универзитет Привредна академија у Новом Саду, ǂФакултет савремених уметности.

Додатна:

Turkka Keinonen / „Designers, Users and Justice“ Bloomsbury Academic
Margolin, V. / "*The Politics of the Artificial: Essays on Design and Design Studies"* University of Chicago
Fuad-Luke, A. / "*Design Activism: Beautiful Strangeness for a Sustainable World*" Earthscan.
Brenda Laurel / „Design Research: Methods and Perspectives“ MIT Press
W.McDonough, M.Braungart / „Cradle to Cradle: Remaking the Way We Make Things“
Inclusive Design Toolkit – University of Cambridge

Број часова активне наставе 5	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе

- Студије случаја
- Пројектни рад
- Партиципативне радионице
- Групне и индивидуалне консултације

- Интердисциплинарна сарадња

Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности. Настава на предмету се реализује кроз предавања наставника и гостујућих предавача, као и учешће студената у дискусији на сваком часу. Провера знања: писани рад и практичан пројекат из праксе.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Истраживање и документација	**10**	Презентација	**10**
Идејно решење / концепт	**20**	Укупна вредност и релевантност пројекта	**30**
Прототип и тестирање	**20**		
Партиципативни рад и и учешће	**10**		

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Дизајн менаџмент

Наставник/наставници: Мирковић Предраг

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти овладају процесима, приступима у доношењу пословних одлука и усвајању стратегија које подржавају иновације и креирају ефикасно-дизајниране производе, сервисе, комуникације, окружења и брендове који побољшавају квалитет живота и доприносе организационом успеху. Циљ предмета је да студенти науче како да успоставе и одрже ефикасно радно окружење унутар дизајн студија или током рада на сложеним дизајн пројектима. Циљ је и да студенти науче да у току конципирања и развоја дизајна размишљају о управним процесима који одређују пут дизајна од почетне идеје до финалног производа и његовог „живота“.

Исход предмета

Студенти су овладали процесима, приступима у доношењу пословних одлука и усвајању стратегија које подржавају иновације и креирају ефикасно-дизајниране производе, сервисе, комуникације, окружења и брендове који побољшавају квалитет живота и доприносе организационом успеху. Студенти су научили како да успоставе и одрже ефикасно радно окружење унутар дизајн студија или током рада на сложеним дизајн пројектима. Поред тога, студенти су развили свест о потреби, али и научили су методе и приступе како да у току конципирања и развоја дизајна размишљају о управним процесима који одређују пут дизајна од почетне идеје до финалног производа и његовог „живота“.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Дизајн менаџмент у архитектонским и креативним пројектима.
2. недеља – Стратегија, циљеви и вредност дизајна у просторној пракси.
3. недеља – Организација тима и процеса од концепта до реализације.
4. недеља – Управљање брендом, идентитетом и простором.
5. недеља – Истраживање корисника, тржишта и контекста.
6. недеља – Буџет, рокови, ресурси и контрола квалитета.
7. недеља – Комуникација са клијентом, инвеститором и стручним сарадницима.
8. недеља – Колоквијум 1: план управљања дизајнерско-архитектонским пројектом.
9. недеља – Управљање ризицима и променама у дизајнерском процесу.
10. недеља – Портфолио, презентација и професионално позиционирање.
11. недеља – Дигитални алати за управљање пројектом и комуникацију.
12. недеља – Етика, одрживост и друштвена одговорност дизајн менаџмента.
13. недеља – Студије случаја из архитектуре, ентеријера и урбаног дизајна.
14. недеља – Разрада менаџерског плана за пројектни задатак.

15. недеља – Колоквијум 2: одбрана дизајн менаџмент плана.			
Литература **Brigitte Borja de Mozota**, The Four Powers of Design Value Model in Design Management. In: *Design Management review*, Vol 17, No 2, 2006; **Glenn Ballard and Lauri Koskela**, *On the Agenda of Design Management Research*; **Colin Gray and Will Hughers**, *Building Design Management*, Butterworth Heinemann, Oxford; **Roberto Verganti**, Radical Design and Technology Epiphanies: a New Focus for Research on Design Management, Wiley Online Library, 2011; **Brigitte Borja de Mozota**, *Design Management: Using Design to Build Brand Value and Corporate Innovation*, 2003.			
Број часова активне наставе 6	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Активност у току предавања	**10**	Презентација и реализација самосталног пројекта	**50**
Вежбе	**60**		
колоквијум-и			
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Еколошка архитектура и одрживе технологије

Наставник/наставници: Перишић Ана, Мандрапа Ђорђе, Којић Марија, Лукић Сања, Деспотовић Јелена

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Преглед примене дигиталних технологија и зелених зграда у циљу одрживог развоја. Идентификовање изазова применљивости дигиталних технологија и еколошких, паметних зграда за одрживу будућност. Анализа зелене архитектуре и дигиталних технологија за одрживу будућност, са фокусом на интеграцију дигиталних технологија, повезане изазове и решења и кључне истраживачке технике.

Исход предмета

Сагледавање теоријског и практичног доприноса актуелним истраживањима о зеленој архитектури и дигиталним технологијама, са циљем побољшања одрживости. Утврђивање корпуса знања интегришући одрживе праксе са напредним дигиталним технологијама, чиме се побољшава енергетска ефикасност и одрживост. Практичан увид истраживача у имплементацију дигиталних технологија у грађевинским пројектима, промовишући одрживе дизајне.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Еколошка архитектура и одрживост у савременој пракси.
2. недеља – Климатски контекст, оријентација и пасивни принципи пројектовања.
3. недеља – Енергетска ефикасност омотача и просторне организације.
4. недеља – Природна вентилација, осунчање, сенчење и микроклима.
5. недеља – Одрживи материјали и животни циклус објекта.
6. недеља – Вода, отпад, зелени кровови и зелена инфраструктура.
7. недеља – Обновљиви извори енергије и технолошки системи у архитектури.
8. недеља – Колоквијум 1: еколошка анализа архитектонског примера.
9. недеља – Урбана одрживост, отпорност и климатска адаптација.
10. недеља – Сертификациони системи и критеријуми одрживе градње.
11. недеља – Дигиталне симулације и процена перформанси.
12. недеља – Интеграција одрживих технологија у пројектно решење.
13. недеља – Технички детаљи и материјализација еколошког концепта.
14. недеља – Финализација одрживе стратегије за пројекат.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација еколошке архитектонске стратегије.

Литература

Artificial Intelligence-Aided Design for Sustainability. Сингапур: Springer Nature Singapore. 2025.

The 3rd Sustainable Materials & Advances in Renewable Technologies (SMART). Швајцарска: Trans Tech Publications Limited. 2025.

Artificial Intelligence Applications for Sustainable Construction. Велика Британија: Elsevier Science. 2024.

Крњетин, С., Милошевић-Бревинац, Д. Зелена архитектура. Београд: Академска мисао, 2019.

Graham, S.; Marvin, S. Telecommunications and the City: Electronic Spaces, Urban Places, 1st ed.; Routledge: London, UK, 1995.

Urbano Gutiérrez, R., de la Plaza Hidalgo, L. (2019). Elements of Sustainable Architecture. Велика Британија: Taylor & Francis. Tabb, P. J., & Deviren, A. S. (2017). The greening of architecture: A critical history and survey of contemporary sustainable architecture and urban design. Routledge. The Routledge Companion to Ecological Design Thinking: Healthful Ecotopian Visions for Architecture and Urbanism. (2022). Велика Британија: Taylor & Francis. Савремени изазови и правци развоја архитектуре – технологија, одрживост, урбанизам, дизајн: зборник проширених апстраката. Факултет савремених уметности. ISBN 978-86-87175-76-1.			
Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**		**Практична настава: 3**
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
Присуство на настави	**5**	Теоријски испит	**30**
Присуство на вежбама	**5**		
Семинарски рад	**60**		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Дизајн ентеријера – објекти културе

Наставник/наставници: Алфиревић Ђорђе

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: Положен испит из предмета Дизајн ентеријера – пословни објекти

Циљ предмета

Основни циљ предмета је да оспособи студенте у погледу методологије пројектовања ентеријера, са фокусом на специфичиности функционисања савремених објеката културе. Циљ је да студенти савладају рад на свим релавантним фазама пројектовања, од основних концепата до завршне материзалијације простора и презентације резултата рада.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да практично примене низ пројектантских техника и владају процесом пројектовања ентеријера савремених објеката културе. Знања студента стечена на основним студијама проширена су и употпуњена, при чему предмет резултује стеченим заокруженим компетенцијама студената које су адекватне изазовима савременог пројектантског рада.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Објекти културе као јавни архитектонски и друштвени простори.
2. недеља – Анализа програма: галерија, музеј, сцена, библиотека и хибридни простори.
3. недеља – Корисници, публика, кретање и сценарији употребе.
4. недеља – Просторна нарација, поставка и културни идентитет.
5. недеља – Функционалне зоне, сервисни простори и технички услови.
6. недеља – Светло, акустика, материјали и атмосфера културног простора.
7. недеља – Приступачност, безбедност и флексибилност.
8. недеља – Колоквијум 1: концепт ентеријера објекта културе.
9. недеља – Однос ентеријера, архитектонског омотача и јавног простора.
10. недеља – Опрема, мобилијар, сигналистика и визуелне комуникације.
11. недеља – Одрживост, адаптабилност и управљање простором културе.
12. недеља – Разрада цртежа, детаља и материјализације.
13. недеља – Презентација варијанти и критика решења.
14. недеља – Финализација пројектне документације.
15. недеља – Колоквијум 2: одбрана пројекта ентеријера објекта културе.

Литература

Klonk, Charlotte. *Spaces of Experience: Art Gallery Interiors from 1800 to 2000*. New Haven: Yale University Press, 2009.
Macleod, Suzanne, ed. *Reshaping Museum Space*. London: Routledge, 2005.
Tzortzi, Kali. *Museum Space: Where Architecture Meets Museology*. London: Routledge, 2015.
Worpole, Ken. *Contemporary Library Architecture: A Planning and Design Guide*. London: Routledge, 2013.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе			
Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
присутност на настави	10	пројектни елаборат	50
активност на настави	10	усмена одбрана	10
колоквијум 1	10		
колоквијум 2	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари, итд.			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Просторна динамика и подаци у урбаним системима

Наставник/наставници: Перишић Ана, Мандрапа Ђорђе, Којић Марија, Лукић Сања, Деспотовић Јелена

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Конструисање просторног динамичког модела промене коришћења градског земљишта који обухвата интеракцију између људи и употребе простора кроз будуће планирање урбаног коришћења земљишта из вишедимензионалне и вишеугловне перспективе. Импликације за паметно планирање градова, коришћењем геопросторних података и других података отвореног кода у циљу развоја свеобухватне процене урбане атрактивности. Критички аспект методологије приступа подршци планирању заснованој на обради просторних географских података како би се помогла трансформација ка паметним одрживим градовима.

Исход предмета

Успостављање просторног динамичког модела коришћења простора у комбинацији са моделом системске динамике како би се помогло будућем планирању коришћења урбаног простора. Утврђивање међусобног деловања између интеракција људи и простора на одређеној просторно-временској скали и исхода различитих сценарија у односу на комерцијалну и стамбену употребу земљишта.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Урбани систем као скуп просторних, социјалних и инфраструктурних података.
2. недеља – Извори података о кретању, коришћењу простора и урбаним процесима.
3. недеља – Мапирање токова, густине, активности и временских промена.
4. недеља – Просторна анализа јавних простора, мобилности и приступачности.
5. недеља – GIS, дигиталне мапе и визуелизација урбаних података.
6. недеља – Подаци као основ за архитектонско и урбанистичко одлучивање.
7. недеља – Индикатори квалитета простора и корисничког искуства.
8. недеља – Колоквијум 1: анализа просторне динамике изабране урбане целине.
9. недеља – Урбани системи, инфраструктура и одрживост.
10. недеља – Сценарији развоја и симулација ефеката просторних интервенција.
11. недеља – Визуелизација података за презентацију урбанистичког концепта.
12. недеља – Повезивање квантитативних и квалитативних података.
13. недеља – Студије случаја примене података у урбаном дизајну.
14. недеља – Разрада аналитичког елабората.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација података и урбанистичких закључака.

Литература

Bibri, S. E. (2018). Smart Sustainable Cities of the Future: The Untapped Potential of Big Data Analytics and Context–Aware Computing for Advancing Sustainability. Немачка: Springer International Publishing.

Ступар, А. Град глобализације - изазови, трансформације, симболи . Архитектонски факултет, Београд, Орион арт, Београд. 2009.

Graham, S.; Marvin, S. Telecommunications and the City: Electronic Spaces, Urban Places, 1st ed.; Routledge: London, UK, 1995.

<table>
<tr><td colspan="4">Christian Walloth, Ernst Gebetsroither-Geringer, Funda Atun, Liss C. Werner. (2016). Understanding Complex Urban Systems: Integrating Multidisciplinary Data in Urban Models. Немачка: Springer International Publishing.
Pourroostaei Ardakani, S., Cheshmehzangi, A. (2023). Big Data Analytics for Smart Urban Systems. Немачка: Springer Nature Singapore.
Sergio Albeverio, Denise Andrey, Paolo Giordano, Alberto Vancheri. (2008). The Dynamics of Complex Urban Systems: An Interdisciplinary Approach. Немачка: Physica-Verlag HD.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе</td><td colspan="2">Теоријска настава: 3</td><td>Практична настава: 3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>Присуство на настави</td><td>5</td><td>Теоријски испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Присуство на вежбама</td><td>5</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Семинарски рад</td><td>60</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Примена вештачке интелигенције у архитектури и урбанизму

Наставник/наставници: Ранковић Марко, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема услова

Циљ предмета

Свеобухватно разумевање утицаја вештачке интелигенције на изграђено окружење, истичући њен потенцијал за побољшање ефикасности, одрживости и квалитета живота у урбаним срединама, истовремено идентификујући области које захтевају даља истраживања како би се подстакле будуће иновације. Редефинисање урбаног дизајна и архитектуре, подстицањем иновативних, одрживих решења за глобалне урбане изазове. Трансформација дизајна зграда и урбанистичког планирања са широко распрострањеном применом вештачке интелигенције у савременим праксама. Примена иновативних апликација које помажу у дизајнирању и оптимизацији одрживих, интелигентно изграђених окружења.

Исход предмета

Поједностављивање активности и подстицање иновативних пракси и дизајнерских решења. Смањивање времена и енергије потребне за формулисање и усавршавање идеја, посредством вештачке интелигенције што резултира иновативним и еколошки прихватљивим резултатима у архитектури и урбанизму. Коришћење алата које покреће вештачка интелигенција ради смањивања јаза између различитих учесника у процесу дизајнирања, олакшавајући тимски рад и прецизније изборе. Увид у улогу вештачке интелигенције у архитектуру и урбано планирање у стварању интелигентнијих, одрживијих градова оптимизацијом урбаних система и омогућавањем флексибилнијих и адаптивнијих стратегија за урбано управљање.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Увод у примену вештачке интелигенције у архитектури и урбанизму.
2. недеља – Податак, модел и алгоритам у просторном пројектовању.
3. недеља – АИ у анализи локације, програма и корисничких потреба.
4. недеља – Генеративни приступи у развоју архитектонских варијанти.
5. недеља – АИ у урбаним анализама, мобилности и просторним сценаријима.
6. недеља – Визуелизација, текстуални модели и подршка пројектантском процесу.
7. недеља – Етички, правни и професионални аспекти употребе АИ.
8. недеља – Колоквијум 1: АИ анализа или генеративни експеримент.
9. недеља – Повезивање АИ, BIM-а, параметарског и одрживог пројектовања.
10. недеља – Провера, селекција и критичко вредновање АИ резултата.
11. недеља – АИ у презентацији архитектонског и урбанистичког решења.
12. недеља – Интеграција АИ алата у студијски или мастер пројекат.
13. недеља – Студије случаја савремене примене АИ у архитектури.
14. недеља – Разрада завршног АИ-просторног задатка.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација примене АИ у архитектонском/урбанистичком контексту.

Литература

Cugurullo, F., Caprotti, F., Cook, M., Karvonen, A., McGuirk, P., & Marvin, S. (Eds.). (2023). Artificial intelligence and the city: Urbanistic perspectives on AI. Taylor & Francis.

Chaillou, S. (2022). Artificial intelligence and architecture: from research to practice. Birkhäuser.

<table>
<tr><td colspan="4">Maycon Sedrez, Gregory Pitts, (ед.) Artificial Intelligence-Aided Design for Sustainability. Сингапур: Springer Nature Singapore. 2025.
Moncef L. et al. (ед.) Artificial Intelligence Applications for Sustainable Construction. Велика Британија: Elsevier Science. 2024.
M. Fox, M. Kemp. 2009. Interactive Architecture. Princeton Architectural Press.
Krklješ, M. Arhitektonska analiza, FTN Izdavaštvo, Novi Sad, 2016.
Kuleto, V., Ranković, M., & Ilić, M. (2026). Application of Artificial Intelligence in Business with a Focus on Architectural Practice and Design. In M. Ilić (Ed.), Contemporary Challenges and Directions in the Development of Architecture – Technology, Sustainability, Urban Planning, Design: Proceedings (Book of Extended Abstracts, pp. 17–19). Belgrade: University Business Academy in Novi Sad, Faculty of Contemporary Arts. ISBN 978-86-87175-76-1.
Kuleto, V., Ranković, M., & Ilić, M. (2026). Application of Information Technologies in Creative Marketing with a Focus on Architecture and Interior Design. In M. Ilić (Ed.), Contemporary Challenges and Directions in the Development of Architecture – Technology, Sustainability, Urban Planning, Design: Proceedings (Book of Extended Abstracts, pp. 20–22). Belgrade: University Business Academy in Novi Sad, Faculty of Contemporary Arts. ISBN 978-86-87175-76-1.</td></tr>
<tr><td>Број часова активне наставе</td><td colspan="2">Теоријска настава: 3</td><td>Практична настава: 3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Методе извођења наставе
Предавања, критичке анализе студија случаја, консултације, вежбе, групни рад.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Оцена знања (максимални број поена 100)</td></tr>
<tr><td>Предиспитне обавезе</td><td>70 поена</td><td>Завршни испит</td><td>30 поена</td></tr>
<tr><td>Присуство на настави</td><td>10</td><td>Писмени испит</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Присуство на вежбама</td><td>10</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Семинарски рад</td><td>50</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....</td></tr>
<tr><td colspan="4">*максимална дужина 2 странице А4 формата</td></tr>
</table>

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Дизајн конкурси

Наставник/наставници: Ивановић Војводић Јелена, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Основни циљ предмета дизајн конкурси је упознавање студената са дизајн праксом, кроз директан рад на званичним дизајн конкурсима, националним и интернационалним из области продукт дизајна и сродних области. Кроз избор актуелних конкурса, иностраних и домаћих, студенти се упућују у динамику рада професије, условљену пројектним задатком, ресурсима, и временом.

Исход предмета

Кроз тимске и индивидуалне пројекте и менторски рад, студенти су изградили професионалну етику и уједно реализовали портфолио радова који ће их позиционирати у жељени оквир струке и праксе. Студенти су упознати са свим елементима и комплетним током учешћа на дизајн конкурсима и оспособљени су да самостално учествују на дизајн конкурсима током своје професионалне каријере.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Архитектонски и урбанистички конкурс као професионални формат рада.
2. недеља – Анализа конкурсног програма, услова, критеријума и рокова.
3. недеља – Истраживање локације, контекста и референтних примера.
4. недеља – Формулисање концепта и стратегије конкурсног предлога.
5. недеља – Разрада просторне организације и програмских односа.
6. недеља – Урбанистички, функционални и технички аспекти конкурсног решења.
7. недеља – Визуелни идентитет, наратив и презентациона стратегија.
8. недеља – Колоквијум 1: концепт и структура конкурсног рада.
9. недеља – Разрада цртежа, дијаграма, модела и визуализација.
10. недеља – Материјализација, конструктивна логика и одрживост предлога.
11. недеља – Критика, ревизија и унапређење конкурсног решења.
12. недеља – Текстуално образложење и аргументација предлога.
13. недеља – Финализација табли, прилога и техничке провере.
14. недеља – Симулирана предаја конкурсног рада.
15. недеља – Колоквијум 2: јавна презентација и одбрана конкурсног предлога.

Методе извођења наставе

Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности. Настава на предмету се реализује кроз активни рад, дебату и дискусију и експериментални рад студената. Провера знања: изведен пројекат према пропозицијама конкурса, предаја рада у оквиру задатог конкурса, додатно организована групна презентација/изложба.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**30**	Презентација и реализација самосталног рада	40

Практични задаци	**30**		
семинари			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: 3Д мапирање

Наставник/наставници: Драгојловић Милан, Аландер Владимир, Станковић Вања, Ђурић Нађа, Лукић Сања, Деспотовић Јелена

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: нема услова

Циљ предмета

Разумевање основних технологија попут земаљског ласерског скенирања (TLS), фотограметрије, информационог моделирања зграда (BIM), информационог моделирања зграда наслеђа (HBIM) и др. које постављају техничку основу за прецизну документацију архитектуре, урбанизма и семантичко представљање. Истовремено, интеграција дигиталних близанаца, Интернета ствари (IoT), вештачке интелигенције (AI) и имерзивних технологија у циљу олакшања са статичке документације на динамичку перцепцију, анализу у реалном времену и интерактивно ангажовање. Упознавање студената са коришћењем секвенце фрејмова за одредити просторну локацију сваке генерисане тачке. Експериментални 3Д приказ подручја користећи облак тачака генерисан дубоком архитектуром која има низ 2Д снимака из ваздуха као улаз. Предлози система који је способан да изводи тродимензионалне реконструкције у изазовним урбаним пејзажима.

Исход предмета

Систематско и детаљно разумевање улоге 3Д визуелизације у архитектури, урбанизму и градитељском наслеђу. Теоријска основа и стратешке смернице за технолошке иновације, развој политика и интердисциплинарну сарадњу у области дигиталне архитектуре. Оспособљеност за тродимензионално приказивање објеката у архитектури и урбанизму, коришћењем и применом напредне технологије. Овладавање процесом одабира и коришћења система способних да реализује пројекат и њиховог 3Д приказ архитектонских пројеката.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – 3Д мапирање као алат анализе, презентације и интервенције у простору.
2. недеља – Основи просторног снимања, моделовања и дигиталне реконструкције.
3. недеља – Мапирање архитектонских елемената, фасада и урбаних амбијената.
4. недеља – Геометрија, размера, координате и тачност 3Д података.
5. недеља – Фото, видео, LiDAR и фотограметријски поступци.
6. недеља – Обрада модела, текстуре и припрема за презентацију.
7. недеља – Пројекционо мапирање и визуелна интервенција у архитектонском простору.
8. недеља – Колоквијум 1: 3Д мапа изабраног просторног сегмента.
9. недеља – 3Д мапирање у заштити наслеђа, изложбама и урбаним анализама.
10. недеља – Повезивање 3Д мапирања са BIM, GIS и презентационим алатима.
11. недеља – Дизајн просторне визуелизације и корисничког искуства.
12. недеља – Технички услови, опрема и безбедност пројекције.
13. недеља – Разрада завршног 3Д мапираног пројекта.
14. недеља – Финализација модела, сценарија и презентације.
15. недеља – Колоквијум 2: презентација 3Д мапираног архитектонског пројекта.

Литература

Aithal, B., P.S., P. (n.d.). 2024. Building Feature Extraction with Machine Learning: Geospatial Applications. Сједињене Државе: CRC Press.

Toga, A. W., & Mazziotta, J. C. (2002). Brain mapping: the methods. Academic press.

Watt, A. 2000. 3D Computer Graphic. Addison-Wesley, New York.

Marschner, S., Shirley, P. 2016. Fundamentals of Computer Graphics. CRC Press, A K Peters.

Meneely, J. (Ed.). (2023). 3D imaging of the environment: mapping and monitoring. CRC Press.

Alander, V. (2026). *3D modelovanje i animacija*. Fakultet savremenih umetnosti u Beogradu. ISBN 978-86-87175-69-3.

Stanković, V., & Stoanović K,. (2026). 3D mapiranje u arhitekturi i urbanizmu: Udžbenik. Fakultet savremenih umetnosti. ISBN 978-86-87175-68-6.

Donato Maniello. 2015. Augmented Reality in Public Spaces: Basic Techniques for Video Mapping Volume 1. Edizioni Le Penseur.

Stanković V. (2025), AI u digitalnoj multimediji, Visoka škola strukovnih studija za informacione tehnologije – ITS, Beograd. ISBN

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, вежбе у рачунарској лабораторији.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**70 поена**	**Завршни испит**	**30 поена**
Присуство на настави	**10**	Писмени испит	**30**
Присуство на вежбама	**10**		
3Д мапирани пројекат	**50**		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Вештачка интелигенција у пословању

Наставник/наставници: Кулето Валентин, Радновић Владана, Аландер Владимир, Грујичић Драгана

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овог предмета је да студенти стекну основна знања о вештачкој интелигенцији, разумеју принципе машинског учења, обраде природног језика и примене алгоритама у решавању реалних проблема. Циљ овог предмета је да студенти стекну знања и вештине о основама вештачке интелигенције, начинима обраде података, машинском учењу и развоју интелигентних система.

Циљеви:

- Разумевање основа Вештачке интелигенције (ВИ): Студенти треба да стекну дубоко разумевање основних појмова, теорија и принципа Вештачке интелигенције, укључујући машинско учење, дубоко учење, невронске мреже и еволутивне алгоритме.
- Примена ВИ у пословању: Студенти треба да науче како се Вештачка интелигенција може применити у различитим пословним процесима и операцијама.
- Критичко размишљање о етичким аспектима: Студенти треба да развију свести о етичким изазовима које може представљати коришћење Вештачке интелигенције у пословању, укључујући питања приватности, дискриминације и утицаја на друштво.

Исход предмета

По успешном завршетку предмета, студенти ће моћи да:

- Разумеју основне концепте, терминологију и историју вештачке интелигенције.

- Разликују различите области вештачке интелигенције, као што су машинско учење, обрада природног језика и експертски системи.
- Објасне основне концепте и теорије Вештачке интелигенције, укључујући различите алгоритме и технике.
- Примене различите технике Вештачке интелигенције у решавању различитих пословних задатака
- Препознају и разматрају етичке изазове у коришћењу Вештачке интелигенције за креирање садржаја.
- Критички размишљају о могућим утицајима и будућности примене Вештачке интелигенције у пословању
- Предложе идеје и решења за унапређење примене Вештачке интелигенције у области пословања.

Овај предмет има за циљ да припреми студенте за напредније и комплексније изазове у области Вештачке интелигенције и пословању и да им омогући да активно допринесу иновацијама и напретку у овим областима.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Увод у вештачку интелигенцију у пословању архитектонских и креативних система.

2. недеља – Типови АИ и њихова примена у управљању пројектима, ресурсима и клијентима.

3. недеља – Машинско учење и анализа података у пословном и просторном одлучивању.

4. недеља – Класификација, кластеровање и предикција у анализи корисника и тржишта.

5. недеља – Дубоко учење и неуронске мреже у препознавању образаца.

6. недеља – АИ у планирању капацитета, трошкова и рокова архитектонских пројеката.

7. недеља – Етички, правни и организациони аспекти употребе АИ.

8. недеља – Колоквијум 1: анализа пословног проблема применом АИ.

9. недеља – АИ у маркетингу, комуникацији и презентацији архитектонских услуга.

10. недеља – Аутоматизација пословних процеса у пројектантским организацијама.

11. недеља – АИ у управљању односима са клијентима, повратним информацијама и квалитетом.

12. недеља – Оптимизација ланца снабдевања, набавке и логистике у изградњи.

13. недеља – Стратешко планирање и доношење одлука уз подршку АИ.

14. недеља – Разрада предлога примене АИ у архитектонском или креативном пословању.

15. недеља – Колоквијум 2: презентација АИ пословног решења.

Литература

Основна литература

Kuleto V., (2023).Veštačka inteligencija - практикум, Факултет савремених уметности у Београду, Београд, ISBN 978-86-87175-32-7 .

Кулето, В.,(ур)“Вештачка интелигенција и машинско учење, одабрана поглавља”, Висока школа струковних студија за информационе технологије, ИТС– Београд, 2023., ISBN 978-86-89007-52-7.

Kuleto, V., Ilić, M., [2023]. EdTech TRENDS: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES FOR K–12 AND HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, Faculty of Contemporary Arts, Belgrade ISBN -978-86-87175-13-6.

Norvig, P. Russell, S. "Veštačka inteligencija – Savremeni pristup 1 i 2 - 3.izdanje" CET, 2011., ISBN: 978-86-79912-97-8

Допунска литература

Hurbans, R.,"Algoritmi veštačke inteligencije", Manning Publications, 2020., (prevod: Kompjuter Biblioteka 2021. ISBN 978-86-73105-61-1)

Janičić P,. Nikolić M., "Veštačka inteligencija", Matematički fakultet Univerziteta u Beogradu, 2023., ISBN 978-86-7589-148-2

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 2	**Практична настава: 1**

Методе извођења наставе

Настава се изводи у виду предавања, вежби и дискусија. Теоријска настава подразумева излагање материјала, док се практична настава фокусира на рад са примерима из праксе и решавање задатака. Студенти се подстичу да активно учествују у дискусијама и анализи случајева из реалног живота. Током практичне наставе студентима се упознају са различитим софтверским алатима који примењују вештачку интелигенцију и они користе исте како би решили постављене задатке, кроз групни рад односно практичну наставу и семинар.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	*30*
практична настава	**10**	усмени испит	
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Стручна пракса

Наставник/наставници: одабрани наставници ангажовани на студијском програму

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ:3

Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром

Циљ предмета

Упознавање студената са радом галерије, организацијом и постављањем изложбе, оспособљавање студената за тимски рад, упућивање у основе манеџмента у уметности и процедуре писања концепта пројекта и његовог извођења. Упознавање студената са радом дизајнерских студија и агенција и везом дизајна, тржишта и индустрије.

Исход предмета

По завршетку стручне праксе студенти су оспособљени да разумеју естетски и етички аспект приступа изради пројеката, умеју професионално да презентују своје радове, знају да исправно аплицирају за галеријски простор или стручни конкурс, развили су вештину тимског рада при реализацији дизајнерских пројеката, те су оспособљени за рад у интердисциплинарним тимовима. Студенти су упознати са процедурама и начином рада дизајн-студија, разумеју везу дизајна, тржишта и индустрије.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Упознавање са циљевима стручне праксе и професионалним окружењем.
2. недеља – Анализа организације рада архитектонског или сродног пројектантског тима.
3. недеља – Упознавање са пројектном документацијом, фазама и стандардима.
4. недеља – Праћење анализе локације, програма или техничких услова.
5. недеља – Учешће у изради цртежа, модела, дијаграма или документације.
6. недеља – Координација архитектонских, техничких и дизајнерских задатака.
7. недеља – Професионална комуникација са сарадницима, клијентима или корисницима.
8. недеља – Контролни извештај о пракси и анализи стечених компетенција.
9. недеља – Праћење материјализације, детаља или техничке разраде пројекта.
10. недеља – Употреба дигиталних алата у професионалном процесу.
11. недеља – Упознавање са регулаторним, етичким и безбедносним аспектима рада.
12. недеља – Самостални мањи задатак у оквиру праксе.
13. недеља – Рефлексија о односу студијских исхода и професионалне праксе.
14. недеља – Припрема извештаја и прилога о реализованој пракси.
15. недеља – Завршна презентација извештаја о стручној пракси.

Литература

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава: 6**

Методе извођења наставе

Усмено излагање, дијалошка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100) – Позитивна оцена предметног наставника - ментора			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	*30*
практична настава	**10**	усмени испит	
колоквијум-и	**50**	.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура

Назив предмета: Студијски истраживачки рад

Наставник/наставници: Стојановић Катарина, Аландер Владимир, Пешић Евин, Лукић Сања

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ предмета је развијање способности самосталног научног истраживања у области архитектуре или урбанизма и формулисање пројектног резултата заснованог на спроведеном истраживању.
Предмет има за циљ да студент:

- дефинише проблем истраживања
- формулише хипотезу или истраживачко питање
- примени адекватне методе истраживања
  изведе закључке
- резултате истраживања материјализује кроз архитектонски или урбанистички пројекат

Област истраживања може бити из домена архитектуре или урбанизма, а тему бира кандидат у договору са ментором.

Исход предмета

По успешно реализованом предмету студент:

- самостално дефинише научни проблем
- примењује квалитативне и квантитативне методе истраживања
- критички анализира релевантне примере и литературу
- повезује теоријско истраживање са пројектантским одлукама
- аргументовано образлаже пројекат као резултат истраживања
- припрема основу за мастер тезу

Садржај предмета

Теоријска основа (кроз консултативни рад)

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Избор теме и дефинисање истраживачког проблема у архитектури или урбанизму.

2. недеља – Формулисање циљева, питања и очекиваних резултата истраживања.

3. недеља – Преглед литературе, пројектних референци и теоријског оквира.

4. недеља – Избор методологије: анализа, мапирање, студија случаја, модел или експеримент.

5. недеља – Прикупљање и систематизација просторних, техничких и програмских података.

6. недеља – Анализа контекста, корисника, материјализације и урбаних услова.

7. недеља – Повезивање истраживања са темом мастер пројекта или тезе.

8. недеља – Контролна презентација истраживачког оквира.

9. недеља – Разрада аналитичких дијаграма, модела и аргумената.

10. недеља – Критичко тумачење резултата и провера релевантности.

11. недеља – Дефинисање пројектантских импликација истраживања.

12. недеља – Структура студијског истраживачког рада и академско писање.

13. недеља – Консултације и ревизија истраживачких резултата.

14. недеља – Припрема финалног истраживачког елабората.

15. недеља – Завршна презентација студијског истраживачког рада.

Литература

- **Groat, L., Wang, D.** (2013). *Architectural Research Methods*. John Wiley & Sons.
- **Hillier, B.** (1999). *Space is the Machine: A Configurational Theory of Architecture*. Cambridge University Press.
- **Михајловић, Д.** (2004). *Методологија научних истраживања*. Београд: Факултет организационих наука.
- **Lawson, B.** (2006). *How Designers Think: The Design Process Demystified* (4th ed.). Architectural Press. *(прво издање 1980.)*

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

- Менторски рад
- Индивидуалне консултације
- Презентације радне фазе
- Јавна одбрана рада

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена

Истраживачки елаборат	**50**	Пројекат као резултат истраживања	**10**
Активност и радне фазе	**20**	Усмена одбрана	**10**
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Предмет завршног рада

Наставник/наставници: ментор по избору

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром

Циљ предмета

Основни циљ предмета је формирање савремене и у контексту теоријских и дизајнерских кретања релевантне мастер тезе. Предмет завршног рада представља теоријско-концептуалну подлогу за израду мастер пројекта и пружа увид у интелектуални процес који уоквирује стручну дизајнерску интервенцију. У том смислу, циљ предмета је јасно и недвосмислено представљање способности кандидата да (у сарадњи са ментором) дефинише тему и да на постављену тему одговори употребом интелектуалног апарата, стварајући концизан и јасан теоријско-концептуални оквир стручне интервенције.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да дефинишу предмет завршног рада који претпоставља формирање комплексних дизајнерских концепата, крећући се у контексту савремених теоријских позиција. Знања студента стечена током Мастер академских студија дизајна бивају употпуњена и заокружена, о чему сведочи сам мастер рад.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Избор области, теме и ментора завршног мастер рада.
2. недеља – Дефинисање архитектонског или урбанистичког проблема.
3. недеља – Формулисање циљева, исхода и критеријума завршног рада.
4. недеља – Анализа локације, програма, корисника и контекста.
5. недеља – Преглед референци, стандарда и релевантне литературе.
6. недеља – Методологија рада и план израде мастер тезе и пројекта.
7. недеља – Програмско-просторна поставка и почетни концепт.
8. недеља – Контролна презентација теме и методолошког оквира.
9. недеља – Провера варијанти и избор пројектантске стратегије.
10. недеља – Технички, урбанистички, материјални и регулаторни услови.
11. недеља – Повезивање истраживачког и пројектног дела рада.
12. недеља – Структура елабората и план графичких прилога.
13. недеља – Консултације и ревизија теме завршног рада.
14. недеља – Припрема пријаве и предлога завршног рада.
15. недеља – Завршна презентација предмета завршног рада.

Литература

Laurel, Brenda. *Design Research: Methods and Perspectives*. Cambridge, MA: MIT Press, 2003.

Hays, K. Michael, ed. *Architectural Theory Since 1968.* Cambridge, MA: MIT Press, 2000.

Clark, Hazel, and David Brody, eds. *Design Studies: A Reader*. London: Berg, 2009.

Литература прилагођена конкретном мастер истраживању.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**	
Методе извођења наставе Консултације, дискусије, презентације, критичка анализа			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Мастер теза	**70**	Усмена одбрана	**30**
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Завршни рад – мастер пројекат
Наставник/наставници: одабрани ментор
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ:5
Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром
Циљ предмета Основни циљ предмета је формирање савременог и у контексту теоријских и дизајнерских кретања релевантног мастер пројекта. Базирајући се на мастер тези, мастер пројекат представља стручну интервенцију и одговор на тему завршног рада коју дефинишу ментор и студент. У том смислу, циљ предмета је јасно и недвосмислено представљање способности кандидата да на тему завршног рада одговори употребом интелектуалног и стручног апарата, стварајући теоријски утемељен, концептуално снажан и визуелно упечатљив мастер пројекат.
Исход предмета Студенти су оспособљени да формирају комплексне дизајнерске концепте и производе, крећући се у контексту савремених теоријских позиција. Знања студента стечена током Мастер академских студија дизајна бивају употпуњена и заокружена, о чему сведочи сам мастер пројекат.
Садржај предмета Теоријска и практична настава по недељама: 1. недеља – Потврда теме, програма и пројектантског задатка мастер пројекта. 2. недеља – Анализа локације, контекста и просторних ограничења. 3. недеља – Разрада концепта и програмско-функционалне шеме. 4. недеља – Урбанистичка поставка и однос према окружењу. 5. недеља – Просторна организација, кретања и кориснички сценарији. 6. недеља – Конструктивна логика, материјализација и технички системи. 7. недеља – Варијанте решења и критичко вредновање.

8. недеља – Контролна презентација концепта мастер пројекта.

9. недеља – Разрада основа, пресека, изгледа и просторних модела.

10. недеља – Одрживост, приступачност, безбедност и регулаторни услови.

11. недеља – Разрада детаља, материјала и техничких прилога.

12. недеља – Визуелизација, дијаграми и презентациони систем.

13. недеља – Интеграција коментара ментора и завршна ревизија.

14. недеља – Финализација графичких прилога и пројектног елабората.

15. недеља – Завршна презентација и припрема за одбрану мастер пројекта.

Литература

Laurel, Brenda. *Design Research: Methods and Perspectives*. Cambridge, MA: MIT Press, 2003.

Hays, K. Michael, ed. *Architectural Theory Since 1968.* Cambridge, MA: MIT Press, 2000.

Clark, Hazel, and David Brody, eds. *Design Studies: A Reader*. London: Berg, 2009.

Литература прилагођена конкретном мастер истраживању.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе

Консултације, дискусије, презентације, критичка анализа

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Мастер пројекат	**70**	Усмена одбрана	**30**

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Завршни рад – мастер теза

Наставник/наставници: Келеува Јелена, Живковић Стефан, Којић Марија, Аландер Владимир, Станковић Вања, Стојановић Катарина, Деспотовић Јелена

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ:9

Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром

Циљ предмета

Основни циљ предмета је оспособљавање студената да концептуално засновано и теоријски утемељено развију мастер тезу. Циљ је оспособити студенте да дефинишу и примене најадекватнији методолошки и уметнички приступ, критички сагледају пројекат мастер тезе и приступе му кроз умрежавање свих стечених знања. Циљ је и подстаћи студенте да унапреде креативни израз у реализацији свог пројекта.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да концептуално засновано и теоријски утемељено развију мастер тезу. Студенти знају да дефинишу и примене најадекватнији методолошки и уметнички приступ, критички сагледају пројекат мастер тезе и приступе му кроз умрежавање свих стечених знања. Студенти су унапредили креативни израз у реализацији свог пројекта.

Садржај предмета

Теоријска и практична настава по недељама:

1. недеља – Дефинисање тезе, истраживачког проблема и структуре рада.
2. недеља – Преглед литературе, прописа, теоријских и пројектних извора.
3. недеља – Методологија истраживања и критеријуми анализе.
4. недеља – Анализа контекста, програма, типологије или технологије.
5. недеља – Студије случаја и компаративна анализа.
6. недеља – Тумачење резултата и веза са мастер пројектом.
7. недеља – Формулисање аргумената, закључака и пројектантских импликација.
8. недеља – Контролна презентација структуре и резултата тезе.
9. недеља – Писање аналитичког и теоријског дела рада.
10. недеља – Обрада техничких, урбанистичких, материјалних или друштвених аспеката.
11. недеља – Повезивање текста, дијаграма, прилога и пројектног дела.
12. недеља – Академско писање, цитирање и уређивање извора.
13. недеља – Ревизија тезе на основу консултација.
14. недеља – Финализација текста, прилога и закључака.
15. недеља – Завршна презентација и припрема за одбрану мастер тезе.

Литература

Laurel, Brenda. *Design Research: Methods and Perspectives*. Cambridge, MA: MIT Press, 2003.

Hays, K. Michael, ed. *Architectural Theory Since 1968.* Cambridge, MA: MIT Press, 2000.

Clark, Hazel, and David Brody, eds. *Design Studies: A Reader*. London: Berg, 2009.

Литература прилагођена конкретном мастер истраживању.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 4**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, дискусије, презентације, критичка анализа			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	**Завршни испит**	30 поена
Мастер теза	**70**	Усмена одбрана	**30**
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужина 2 странице А4 формата			